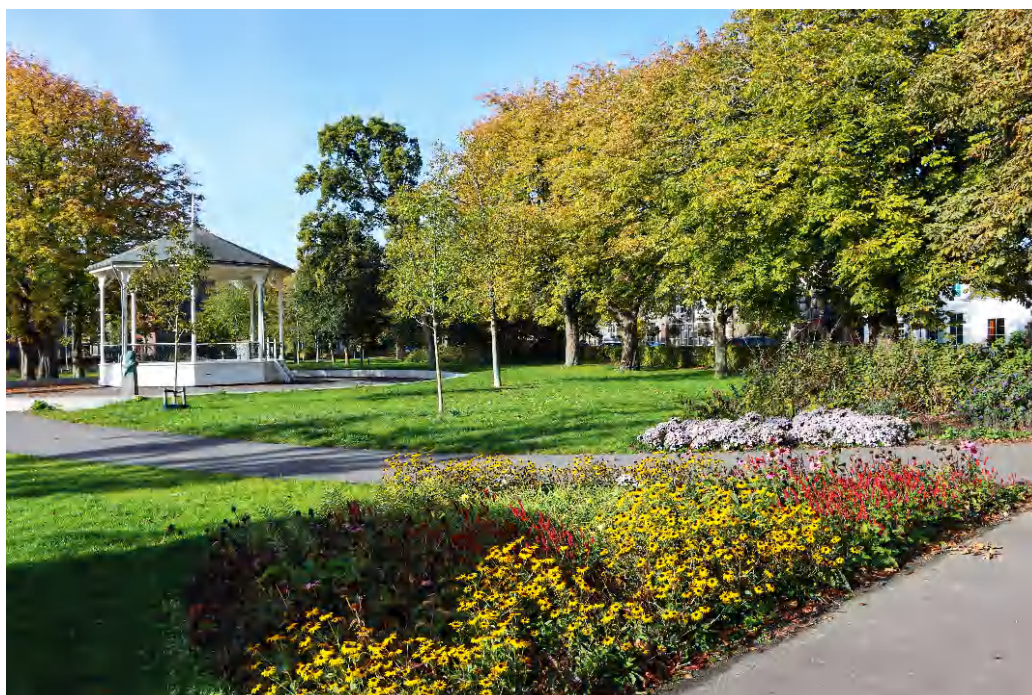


Bestuurlijke tussenrapportage 2023





Bestuurlijke tussenrapportage 2023

Juli 2023

Inhoudsopgave

4 Samenvatting en inleiding

6 Totaaloverzicht financiële afwijkingen

7 Programma's

8 *Programma Bestuur en Ondersteuning*

18 *Programma Veiligheid*

22 *Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat*

27 *Programma Economie*

30 *Programma Onderwijs*

33 *Programma Sport, Cultuur en Recreatie*

37 *Programma Sociaal Domein*

45 *Programma Volksgezondheid en Milieu*

51 *Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en
stedelijke vernieuwing*

Samenvatting en inleiding

De nu voorliggende rapportage is de bestuurlijke tussenrapportage 2023. Deze rapportage geeft een beeld van de voortgang van de activiteiten uit de programmabegroting 2023 en rapporteert over de periode januari t/m mei van het lopende begrotingsjaar. De peildatum waarop de ontwikkelingen zijn geschetst is 1 juni 2023.

De bestuurlijke tussenrapportage laat de voortgang zien van de speerpunten en de strategische projecten zoals opgenomen in de Programmabegroting. In tabellen is aangegeven welke concrete activiteiten volgens planning verlopen en waar de planning niet of niet geheel wordt gehaald. In de verschillende hoofdstukken worden deze tabellen als eerste gepresenteerd om snel inzicht te krijgen in de voortgang. Daarna wordt een toelichting gegeven op de afwijkingen van de planning zoals in de begroting 2023 is aangegeven en wordt ingegaan op actuele ontwikkelingen per programma. De rapportage over de programma's sluit af met een financiële paragraaf. Daarin leest u de toelichting op geconstateerde financiële afwijkingen, zowel op budgetten als op kredieten. Door de gemeenteraad zijn specifiek vier gedeelde opgaven benoemd: sociaal domein, woonopgave, klimaat en energie en participatie. Daarnaast zijn er binnen onze gemeente strategische projecten benoemd. In deze bestuursrapportage wordt ook op deze onderwerpen ingegaan voor zover afwijkingen ten opzichte van de opzet of planning te melden zijn.

voortgang programma's

In de toelichting bij de programma's is ingegaan op de afwijkingen ten opzichte van de in de begroting aangegeven activiteiten, planning en budgetten. Door de gemeenteraad zijn waar het om geformuleerde prestaties gaat specifiek vier gedeelde opgaven benoemd: participatie en bewonersinitiatieven, sociaal domein, bouwen en wonen en klimaat en energie. Daarnaast is er ook nog het strategisch project Omgevingswet. In deze bestuursrapportage wordt op de verschillende programma's en specifieke onderwerpen ingegaan.

Wanneer de uitvoering in de eerste vijf maanden van 2023 overzien dan kan geconcludeerd worden dat het meeste van de voorgenomen activiteiten op schema liggen. Met name door personele tekorten loopt een aantal activiteiten achter bij de planning. Vanaf begin dit jaar wordt hard gewerkt aan

de invulling van de nieuwe opengestelde vacatures waarbij het enige tijd vraagt om deze ook daadwerkelijk ingevuld te hebben gelet op de krapte op de arbeidsmarkt. In de toelichting bij de programma's worden ook nieuwe ontwikkelingen genoemd die nog niet voorzienbaar waren bij de vaststelling van de begroting 2023.

voortgang financiën

Naar peildatum 1 juni 2023 is door de budgethouders een inventarisatie gemaakt van de afwijkingen op de budgetten. Het betreft een inschatting van de afwijkingen op jaarbasis waarbij de begroting 2023 de basis vormt. Voor 2023 wordt een incidenteel voordeel verwacht van € 2.4 miljoen. Hoewel er diverse mee- en tegenvallers worden gerapporteerd kan een verklaring van het voordeel op hoofdlijnen worden toegeschreven aan:

- Hogere Algemene Uitkering Gemeentefonds - sept. circulaire 2022 en meicirculaire 2023 (voordeel € 2.7 miljoen)
- Kapitaallasten 2023 (voordeel € 1.0 miljoen)
- Bouwleges (voordeel € 0.4 miljoen)
- GR Orionis - 1e begrotingswijziging 2023 (nadeel € 1.1 miljoen)
- GR GGD - 2e begrotingswijziging 2023 (nadeel € 0.4 miljoen)
- Cao / inflatie gerelateerd (nadeel € 1.9 miljoen)
- Vrijval begrotingsruimte 2023 ter dekking van cao / inflatie gerelateerde posten (voordeel € 1.9 miljoen)

In de financiële paragraaf van de programma's treft u een toelichting aan op de geconstateerde afwijkingen.

Een aantal posten in deze bestuursrapportage heeft een structureel karakter. Een deel van deze posten was reeds in beeld ten tijde van het jaarrekeningproces en is verwerkt in de kadernota 2024 - 2027. Daarnaast leidt de verwerking van de in juni via het Rijk ontvangen meicirculaire 2023 tot een forse toename van de structurele inkomsten, oplopend van € 0.4 miljoen in 2023 tot € 3.2 miljoen in 2027 (betreft accres als gevolg van prijsbijstellingen). Het structurele effect vanuit de overige in de voorliggende bestuursrapportage gemelde mutaties bedraagt € 0.2 miljoen (voordeel). Bij het opstellen van de begroting 2024 worden deze posten alsnog meerjarig verwerkt. Zoals te doen gebruikelijk in de bestuurlijke tussenrapportage wordt gerapporteerd ten opzichte van de begroting. De gemelde afwijkingen betreffen veelal de administratieve verwerking van

eerder genomen (raads)besluiten, het bijstellen van budgetten als gevolg van ontvangen (Rijks)middelen (subsidies, circulaires), mutaties op de reserves en bijstelling van budgetten uit hoofde van begrotingsrechtmatigheid. De bestuurlijke tussenrapportage bevat duidelijk geen posten waarbij beleidsmatig keuzes te maken zijn en / of nieuwe wensen dienen te worden afgewogen. Dit vindt plaats binnen het jaarlijkse proces van de kadernota.

Totaaloverzicht financiële afwijkingen

Naar peildatum 1 juni 2023 is door de budgethouders een inventarisatie gemaakt van de afwijkingen op de budgetten. Het betreft een inschatting van de afwijkingen op jaarbasis waarbij de begroting 2023 de basis vormt. Voor 2023 wordt een incidenteel voordeel verwacht van € 2.4 miljoen. Hieronder treft

u het overzicht aan van de afwijkingen per programma. Onder de programma's worden in het vervolg van deze bestuurlijke tussenrapportage de afwijking die boven de € 25.000 uitstijgen apart toegelicht.

Totaal financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023	Afwijking 2023	Afwijking 2023
	Lasten	Baten	Totaal
Programma Bestuur en ondersteuning	-1.739	9.977	8.238
Programma Veiligheid	-178	178	0
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	-3.177	0	-3.177
Programma Economie	-653	913	260
Programma Onderwijs	-1.461	1.368	-93
Programma Sport, cultuur en recreatie	-494	82	-412
Programma Sociaal Domein	-4.647	2.773	-1.874
Programma Volksgezondheid en milieu	-1.335	847	-488
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling	-1.006	926	-80
Totaal Bestuurlijke tussenrapportage 2023	-14.690	17.064	2.374

Programma's

Programma Bestuur en Ondersteuning

Inleiding

De gemeente stelt de burger centraal. Dit doen we door steeds onze dienstverlening te controleren en te verbeteren. Ook zetten we in op burger- en overheidsparticipatie. We betrekken inwoners bij plannen en besluiten en geven ruimte voor initiatieven. Bij de uitvoering van onze taken zoeken we samenwerking met

andere overheden en partijen in de regio. Dit vraagt om blijvende investering, want de wereld om ons heen verandert. Participatie vindt plaats bij allerlei projecten, samenwerkingsvormen binnen wijken en dorpen en bij onderwerpen van de toekomstige Omgevingswet. Raad en college kijken kritisch naar onze bestuurscultuur. Ontwikkelingen in regio, rijk en provincie vragen om steeds nieuwe vormen van samenwerking. Samenwerking moet de kwaliteit en efficiëntie van het gemeentebestuur ten goede komen en daarmee de dienstverlening aan onze inwoners verbeteren. Onze dienstverlening past zich aan deze en andere ontwikkelingen, waarvan digitalisering een heel belangrijke is, steeds aan.



Voortgang

Prestaties

Prestatie	
Waardering dienstverlening aan de balie en telefoon is goed	gedeeltelijk volgens plan
Informatie op website is vindbaar, duidelijk en geeft antwoord op de vragen van burgers	gedeeltelijk volgens plan
Trainingen democratisch vakmanschap (ambtenaren + bestuur)	volgens plan
Doorontwikkeling doemee.middelburgers.nl	volgens plan
Uitrol Mijnbuurtje	volgens plan
Pilots wijkanalyse, wijkaanpak, wijkvisie	niet volgens plan
Onderzoek dorps- en wijkdemocratie van de toekomst	gedeeltelijk volgens plan
Loket maatschappelijke initiatieven	gedeeltelijk volgens plan
Kansen en mogelijkheden voor participatiefonds	gedeeltelijk volgens plan
Handreiking participatie voor initiatiefnemers	volgens plan

Toelichting op afwijkingen en ontwikkelingen

Telefonie

We zijn per 1 september 2021 begonnen met het meten van klanttevredenheid over het kanaal telefonie met behulp van de mogelijkheden die onze telefonievoorziening Skype hiervoor bood. Deze mogelijkheden zijn zeer beperkt en potentieel foutgevoelig gebleken. We gebruiken 2023 voor de geplande overgang naar Microsoft 365/Teams om te komen tot een uitgebreidere en zorgvuldigere manier van meten.

Balie

In 2023 meten we doorlopend de tevredenheid van onze burgers aan de balie. In de centrale hal staat een zuil waar bezoekers van een balie wordt gevraagd het baliecontact te beoordelen. Dit geeft directe waardevolle feedback op onze dienstverlening aan de balies. De meting tot 1 juni 2023 liet een positief beeld zien over de behandeling en afhandeling aan de balie. 91% van de bezoekers geeft ons een groene smiley. 4% van de bezoekers geeft ons een neutrale score en 5% geeft ons een negatieve score.

Afwijkingen invoering Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2024. Dit geeft ons de mogelijkheid ons nog beter voor te bereiden op de nieuwe wetgeving. Deze voorbereiding loopt in principe volgens plan, maar vraagt de volle tijd en aandacht van de projectmedewerkers. Het gevolg is dat de uitvoering van reguliere werkzaamheden wat langer kan duren. We voorzien dat we per 1 januari voldoen aan de minimale vereisten.

Pilots wijkanalyse, wijkaanpak, wijkvisie

Het idee van de pilot wijkanalyse, wijkaanpak en wijkvisie is geboren vanuit zowel de opgaven uit de Omgevingswet als het Middelburgs Model. Binnen de Omgevingswet moeten we tot een Omgevingsplan komen, hebben we een Omgevingsvisie (in concept) klaar en is een van de drie pijlers anders werken (integraliteit tussen fysiek en sociaal domein, participatie). Binnen het Middelburgs Model is een van de afspraken het komen tot wijkanalyses en wijkplannen. Deze pilot komt echter moeilijk van de grond om meerdere redenen. Vanuit de Omgevingswet is Klarenbeek de (deel)wijk waar geëxperimenteerd wordt met het omzetten van het bestemmingsplan naar een Omgevingsplan. Deze (deel)wijk heeft binnen het sociaal domein geen prioritering gekregen. Hier heeft men gekozen voor Wijknetwerk West (Stromenwijk en Griffioen). Gekozen is op basis van capaciteit een duidelijke en realistische prioritering te maken voor de wijkvisies. Dit maakt het komen tot een integraal proces lastig.

Onderzoek dorps- en wijkdemocratie van de toekomst, Loket maatschappelijke initiatieven en participatiefonds

Dit zit in een voorbereidende fase. Het is de bedoeling dat deze drie prestaties integraal worden opgepakt. Naar verwachting wordt hiermee in 2024 een start gemaakt.

Voortgang doelstellingen

1. Het verrijken van plannen door inwoners en andere betrokkenen in een vroeg stadium te informeren en te betrekken: burgerparticipatie.

2. Ruimte geven aan en stimuleren van initiatieven in de samenleving die een bijdrage leveren aan onze maatschappelijke opgaven: overheidsparticipatie.

Voor de doelstellingen 1 en 2 is de organisatie nog niet op volle sterkte, maar er is voortgang en er zijn successen. Zie ook voortgang van prestaties 4, 5, 6 en 11.

3. Betrokkenheid van bewoners bij hun leefomgeving, gemeentelijke besluitvorming en maatschappelijke opgaven.

Met als doelstelling een nieuwe bestuurscultuur die college, gemeenteraad en samenleving dicht bij elkaar brengt, wordt de raad in een eerder stadium betrokken bij en geïnformeerd over verschillende besluiten van het college. Ook heeft het college in de eerste helft van 2023 weer een standpunt ingenomen over voorgenomen moties en amendementen van de raad, vinden ontvangsten van schoolklassen plaats bij de gemeente en was er een openbaar politiek café waarin inwoners raadsleden konden ontmoeten en teams van leerlingen van middelbare scholen in Middelburg en raadsleden met elkaar in debat gingen.

4. Een sterke sociale basis en gemeenschapszin in buurten / wijken en dorpen.

Zie toelichting doelstellingen 1 en 2.

5. Het verbeteren van de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen, gemeten aan de tevredenheid van de gebruiker.

Zie hiervoor de uitleg bij de voortgang van prestaties 1 en 2. In de eerste helft van 2023 is ook de tevredenheid van de bezoekers van onze website gemeten. De bezoekers van de pagina's over producten (informatie of aanvragen) hebben de

mogelijkheid feedback te geven op de inhoud van de pagina. Zo krijgen we veel informatie over de ervaring van de bezoekers. Een bezoeker kan contactgegevens achterlaten zodat wij actief contact kunnen zoeken en meer maatwerk kunnen bieden. De scores over de website zijn, net als elders in het land, lager dan aan de balie. De meting tot 1 juni 2023 laat zien dat 43% van de bezoekers van onze website een 'groene score' geeft. 14% van de bezoekers van onze website geeft ons een neutrale score. 43% van de bezoekers geeft ons een negatieve score.

6. Het vergroten van het vertrouwen bij de burgers in de gemeente. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente efficiënt en effectief omgaat met de financiën en dat de middelen op een rechtmatige manier worden ingezet.

Met gedegen financiële producten en een zo veel mogelijk gebruiksvriendelijke en toegankelijke presentatie daarvan hebben wij met het vaststellen van de jaarrekening, voorbereidingen voor de Kadernota 2024-27 en de opstelling van deze tussenrapportage ook in de eerste helft van dit jaar gewerkt aan deze doelstelling.

7. Samenwerken ten behoeve van lokale en regionale uitdagingen en bijdragen aan de Zeeuwse opgaven.

Er is in de eerste helft van 2023 hard samengewerkt in onder meer onze GR-en en overlegstructuren als OZO en VZG. De visiefase van de Regiovisie Walcheren-Schouwen-Duiveland is het afgelopen half jaar afgerond, we gaan nu over naar de uitvoering. Inzet bij deze samenwerking was dat Middelburg een goede samenwerkingspartner is voor landelijke, regionale en lokale maatschappelijke opgaven. Ook willen wij middelen door samenwerking beter, doelmatiger en doeltreffender inzetten. Daarmee dragen wij bij aan doelstelling 6. Wel is samenwerking robuust en afhankelijk van de verschillende partners. Niet alles loopt altijd volgens plan.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
0.01.0 Bestuur				
Vereniging Nederlandse Gemeenten en raad en commissies	-30	0	-30	J

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Onderdeel van de Vereniging Nederlandse Gemeenten is de GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering). De GGU heeft tot doel als 1 lokale overheid de dienstverlening te verbeteren door een doelgerichte en efficiënte organisatie op te zetten. In de Algemene Ledenvergadering van juni 2021 is besloten dat vanaf 2022 nieuwe structurele diensten worden ondergedracht bij de GGU. Dit brengt extra kosten met zich mee. De meerkosten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de kadernota 2024-2027.				
Overig	-8	0	-8	J
0.02.0 Burgerzaken				
Verkiezingen en geo basisinformatie	-74	0	-74	J/deels
In 2023 hebben 2 verkiezingen plaatsgevonden namelijk de provinciale statenverkiezing en de waterschapsverkiezing. Dit zorgt deels voor dubbele lasten (€ 35.000). Tevens zijn er extra kosten (€ 39.000) als gevolg van het vervangen van het Geoweb. Het is het noodzakelijk om het aantal licenties op te hogen als gevolg van digitale veiligheid. Aanpassing van de begroting 2023 is noodzakelijk. De meerkosten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de kadernota 2024-2027.				
Overig	-9	0	-9	N
0.03.0 Beheer ov gebouwen en gronden				
Leegstand stadskantoor	110	0	110	J
In het verleden is rekening gehouden in de begroting met inkomsten vanuit de verhuur van het leegstaande gedeelte van het Stadskantoor. Daartegenover is in de begroting een stelpost opgenomen voor het niet slagen in het verhuren van dit deel zodat er niet jaarlijks sprake is van een tekort indien van verhuur geen sprake is. Gezien de huidige bezetting en het gebruik van het Stadskantoor wordt niet meer actief ingezet op aanvullende verhuur waardoor deze begrotingsposten kunnen vervallen (nagenoeg budgetneutraal effect: zie taakveld Overhead/ huisvesting gemeente ambtenaren). Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
0.04.0 Overhead				
kabinetsaangelegenheden	-50	0	-50	N
Op 14 februari 2023 heeft het college, gezien de acute nood, besloten om € 1 per inwoner toe te kennen aan hulporganisaties die zich inzetten om mensen te helpen die, als gevolg van de aardbevingen in Turkije en Syrië, tot verschrikkelijk menselijk leed heeft geleid. de raad is middels een memo actieve informatie geïnformeerd.				
catering, warme dranken automaten, postverzorging en centrale inkoop	-155	0	-155	N
De kosten voor catering, warme dranken en automaten, postverzorging en centrale inkoop laten een aanzienlijke stijging zien. Mede door de				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
enorme inflatie dienen bovengenoemde budgetten aangepast te worden aan het huidige kostenniveau. Onderzocht wordt of efficiencymaatregelen kunnen worden genomen om de kosten weer in lijn te brengen met het beschikbare budget. Vooralsnog wordt deze melding incidenteel in de begroting verwerkt.				
rechtskundig en ander deskundig advies	-25	0	-25	J
Voor rechtskundig/deskundig advies is in de begroting een beperkt budget beschikbaar van € 20.000. Vanwege meer wet- en regelgeving en complexere dossiers (bijvoorbeeld inkoop en aanbesteding) is een toename te zien in het aantal trajecten waarbij externe advies noodzakelijk is. Op basis van de kostenontwikkeling in de afgelopen jaren wordt het budget bijgesteld. De meerkosten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de kadernota 2024-2027.				
huisvesting gemeente-ambtenaren	-100	-30	-130	J
Zie toelichting taakveld 0.03.0 / post Leegstand stadskantoor.				
Overig	-3	0	-3	J
0.05.0 Treasury				
Dividend	29	0	29	N
De gemeente Middelburg heeft 49.296 aandelen van de BNG Bank. Deze stelt een dividenduitkering over 2022 voor van € 139 mln (EUR 2,50 per aandeel). In de begroting 2023 was rekening gehouden met een lagere dividenduitkering. De begroting aanpassen op dit voordeel (€ 61.000). Tevens is de begroting 2023 € 639.000 begroot aan te ontvangen dividend van de gbe Aqua. De verwachting is nu dat we € 607.000 dividend gaan ontvangen. De begroting 2023 dient hierop aangepast te worden.				
0.06.1 OZB woningen				
Uitvoeringskosten ondersteuning belastingen	-666	0	-666	N
In februari zijn de WOZ beschikkingen en de gecombineerde aanslagbiljetten verzonden voor 2023. Naar aanleiding hiervan zijn tot op heden extreem veel WOZ bezwaren binnen gekomen. Dit is een landelijke zichtbare tendens waarbij veelal via tussenpersonen de vastgestelde WOZ waarde wordt aangevochten. De extra personele maatregelen en inhuur moeten ervoor zorgen dat we aan onze wettelijke termijnen kunnen voldoen om bezwaren binnen het kalenderjaar af te handelen. De getroffen maatregelen leiden tot omvangrijke meerkosten. De begroting 2023 wordt hierop aangepast. Het betreft hier de lasten voor het gehele samenwerkingsverband. Tegenover deze lasten staat een vergoeding van dezelfde omvang omdat de lasten door de deelnemers in het samenwerkingsverband vergoed worden. Voor Middelburg leidt dit tot een aanvullende vergoeding richting het samenwerkingsverband van € 202.000 (deels budgetneutraal effect: zie taakveld 0.06.4 Belastingen overig/inkomsten samenwerking belastingen).				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
0.06.2 OZB niet woningen	-6	150	144	J
We hebben met SABEWA een samenwerkingsovereenkomst voor de kwijscheldingsverzoeken afgesloten wat hogere lasten met zich mee brengt (€ 6.000). Ook zijn de op te leggen heffingen (zowel eigenaren als gebruikersdeel) van de niet-woningen hoger geworden. Dit heeft met de waardeontwikkeling van het onderliggende object te maken. Objecten zijn couranter geworden (door o.a. krapte op bedrijfspandenmarkt) waardoor de waarde van een aantal bedrijfspanden naar boven is bijgesteld. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
0.06.3 Parkeerbelasting				
Naheffing parkeerbelasting	0	-300	-300	N
Als gevolg van de digitalisering van parkeervergunningen en de gestage groei van het belparkeren, waarbij de zichtbare vergunning en het fysiek gekochte kaartje achter de voorruit is komen te vervallen, dienen voertuigen meer handmatig gescand te worden. De verwachting is dat dit in de toekomst opgelost gaat worden met de introductie van scanvoertuigen, die al rijdend kentekens kunnen scannen. Bij de huidige scanapparatuur zijn veel storingen en dan kan er niet gecontroleerd worden. Ook is er sprake van een relatief hoog ziekteverzuim bij de BOA's en vertrekkende collega's. Dit leidt tot een lagere opbrengst doordat minder naheffingen worden opgelegd.				
buitenparkeren	0	-150	-150	N
Op basis van de ontvangen opbrengsten buitenparkeren over het 1e kwartaal 2023 en de ontvangsten over 2022 wordt de begroting bijgesteld. De opbrengst buitenparkeren lijkt licht achter te blijven bij de begrote inkomsten. Dit zal bij de najaarsbrief 2023 weer bekeken worden.				
0.06.4 Belastingen overig				
inkomsten samenwerking belastingen	-202	666	464	N
Zie toelichting taakveld 0.06.1 / uitvoeringskosten ondersteuning Belastingen. Voor de afhandeling van de grote hoeveelheid WOZ-bezwaren 2023 wordt extra personele capaciteit ingezet. De kosten worden doorberekend aan de deelnemende gemeenten waardoor de inkomsten hoger liggen. Het Middelburgse aandeel in de te betalen kosten bedraagt € 202.000.				
baten precariobelasting dco	0	80	80	J
Deze precariobelasting wordt opgelegd voor het in gebruik nemen van de openbare grond door terrassen. Nu de coronakorting is komen te vervallen kunnen de inkomsten in de begroting naar boven worden bijgesteld. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
0.07.0 Algemene uitkering gemeentefonds				
Algemene uitkering - septembercirculaire 2022	0	1.010	1.010	J

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Vanaf 2023 vindt voor enkele posten een uitname uit het gemeentefonds plaats voor: 1. Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank voor Jeugdwet en WMO; 2. Centrale financiering generieke digitale infrastructuur; 3. Opzet programma Individuele plaatsing en steun (re-integratie mensen met ernstige psychische stoornis). Per saldo leidt dat voor Middelburg tot een verlaging van de algemene uitkering van € 145.000. Tevens heeft het kabinet aangegeven het accres stabiel te willen maken. Sinds de Meicirculaire 2022 is het accres gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel is ter compensatie van loon- en prijsstijgingen en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres. Voor de jaren 2023 t/m 2025 is het volumedeel vastgezet en wijzigt alleen het nominale deel nog. De verwachte loon- en prijsontwikkeling is gestegen ten opzichte van de ramingen voorjaar 2022. Dit leidt tot een verhoging van € 1.155.000. De structurele effecten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de kadernota 2024-2027.				
Algemene uitkering - meicirculaire 2023				
In juni 2023 is uw raad met een memo actieve informatie geïnformeerd over de meicirculaire 2023. Voor de inhoudelijke toelichting op de onderstaande posten wordt verwezen naar de betreffende memo.				
Algemene uitkering - meicirculaire 2023 - Accres + Voogdij 18+	0	1.734	1.734	J/Deels
accres (incl btw compensatiefonds): Het accres voor de komende jaren ligt op een hoger niveau dan eerder gemeld in de kadernota 2023-2026 en ook hoger dan eerder aangekondigd door het kabinet. De hogere accressen zijn het gevolg van hogere prijsbijstellingen (voordeel 368k). Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024. voogdij 18+: Het kabinet reserveert binnen de compensatieregeling voogdij 18+ € 30 miljoen. In de Decembircirculaire 2022 is aangekondigd dat de inventarisatie van deze compensatieregeling (2020 – 2021) niet tijdig afgerond kon worden, daarom is deze compensatie doorgeschoven naar meicirculaire 2023. Alleen gemeenten met substantieel nadeel komen in aanmerking voor compensatie. GGD-IJZ heeft namens de gemeenten hiervoor een verzoek ingediend (voordeel 1.366k).				
Algemene uitkering - meicirculaire 2023 - Decentralisatie uitkeringen en overige taakmutaties (budgetneutraal effect)	0	1.070	1.070	J/Deels
Taakmutaties volgende uit Decentralisatie-Uitkeringen: In de meicirculaire is voor een bedrag van 151k aan middelen ontvangen voor de volgende activiteiten; Leerlingenvervoer Oekraïne, Taal voor ontheemden uit Oekraïne, Maatschappelijk begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden, Wet goed verhuurderschap en een aantal kleinere uitkeringen. De lasten tegenover deze inkomsten worden op de diverse programma's verantwoord. Deze mutaties hebben derhalve een budgetneutraal effect.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Overige taakmutaties: In de meicirculaire is voor een bedrag van 918k aan middelen ontvangen voor de volgende activiteiten; Participatie (Integratie Uitkering), Bommenregeling, Flankerend beleid energiearmoede, Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden en een aantal kleinere uitkeringen. De lasten tegenover deze inkomsten worden op de diverse programma's verantwoord. Deze mutaties hebben derhalve een budgetneutraal effect. N.B. Bij Participatie betreft het een structureel effect. Verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
Afschrijvingslasten concern	969	0	969	N
Jaarlijks wordt bekeken of de geraamde kapitaallasten in de gemeentelijke begroting aanpassing behoeft. De gesignaleerde afwijkingen zijn veelal het gevolg van voorgenomen (vervangings-investeringen waarvan de uitvoering nog niet is gestart, nog niet geheel is afgerond of waarvan is vastgesteld dat vervanging op dit moment nog niet noodzakelijk is. De kapitaallasten bestaan uit een afschrijvingscomponent en een rentecomponent. De rentecomponent heeft een budgetneutraal karakter. De analyse voor 2023 toont een positief resultaat van € 969.000. Aangezien de mutaties op een groot aantal taakvelden en verspreid over de diverse programma's worden gesignaleerd, wordt voor deze rapportage het volledige saldo centraal op het programma Bestuur en Ondersteuning verantwoord. De meest in het oog springende afwijkingen worden gerealiseerd op het programma Verkeer, vervoer en waterstaat (kademuren Nieuwe Haven-Turfkaai en gebiedsontsluiting Veerse meer), programma Onderwijs (uitbreiding Regenboogschool, uitbreiding Joos van Laereschool), Programma sport, cultuur en recreatie (verkoop pand ROC Ravensteijnweg) en programma Volkshuisvesting (uitstel investeringen digitaal stelsel als gevolg van uitstel invoering omgevingswet).				
Salarislasten concern - cao bijstelling	-1.409	0	-1.409	J
De CAO voor gemeentebambtenaren is definitief. In de begroting 2023 was rekening gehouden met 3,6% loonindex. De gemaakte loonafspraken in de nieuwe gemeente cao liggen echter op een aanzienlijk hoger niveau (7,65%) had moeten zijn. De salarislasten dienen met 4,05% extra opgehoogd te worden. De meerkosten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de kadernota 2024-2027.				
0.10.0 Mutatie reserves				
Mutatie reserve transitoria	0	434	434	N
In de reserve transitoria staan gelden gereserveerd waarvan nu blijkt dat deze vrij kunnen vallen omdat er óf deze als dekking worden gebruikt in 2023 óf omdat de reservering niet meer nodig is. In het geval dat de vrijval als dekking wordt gebruikt in 2023, gaat het om: -Europees project Move, dekking shared costs € 17.000 -Europees project Violet, ondersteuning voor vergunningsaanvragen				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
zonnepanelen van monumenteneigenaren € 25.000				
-Project Energie en Klimaat, wordt toegevoegd aan reserve Klimaatgelden € 110.000				
- Steun aan cultuurstellingen agv corona € 220.000				
In het geval dat de reservering niet meer nodig is gaat het om:				
-Europees project Move € 37.000				
-Participatie € 25.000				
Mutatie algemene reserve	0	250	250	N
De kosten die gemaakt worden voor de invoering van de Omgevingswet worden gedekt via de middelen die hiervoor zijn gereserveerd binnen de algemene reserve. De lasten worden geraamd binnen het programma Volkshuisvesting / taakveld 8.01.0 / Omgevingswet (budgetneutraal effect).				
Mutatie reserve klimaatgelden	-110	0	-110	N
Dit bedrag is ontvangen via de algemene uitkering en is bestemd voor projectplan strategisch project Energie en Klimaat. Daarom worden de middelen aan de reserve Klimaatgelden toegevoegd (zie mutatie reserve transitoria: budgetneutraal effect).				
Mutatie reserve reconstructie wegen	0	3.133	3.133	N
Op dit moment heeft de gemeente Middelburg geen actueel wegenbeheerplan. Daarbij is er sprake van achterstallig onderhoud. In overleg met Provincie Zeeland stellen we dit jaar het nieuwe wegenbeheerplan (2024-2027) vast. Om dit achterstallig onderhoud in te lopen wordt vanuit de beschikbare middelen in de reserve (€ 3.1 mln) een voorziening gevormd. De vorming van de voorziening wordt geraamd binnen het programma Verkeer / taakveld 2.01.0 / Onderhoud wegen (budgetneutraal effect).				
Door de aanleg van kabels en leidingen ontstaat er schade aan het groen. Er is afgesproken om hiervoor extra budget beschikbaar te stellen. Dit bedrag (33.000) wordt gedekt uit de reserve reconstructies. De lasten worden geraamd binnen het programma Sport / taakveld 5.07.0 / Plantsoenen - wijken (budgetneutraal effect).				
0.11.0 Resultaat rek baten-lasten	0	1.930	1.930	N
Binnen de begroting 2023 is een bedrag van ruim € 2,6 mln beschikbaar die nog vrij inzetbaar is. Zoals aangegeven in de programma-begroting 2023 is deze begrotingsruimte in eerste instantie beschikbaar voor tegenvallers met betrekking tot de gemaakte cao-afspraken en hogere inflatie dan waarmee in de begroting 2023 is gerekend. In deze berap zit voor een totaalbedrag van € 1.930.000 aan nadelen voortvloeiend uit cao-ontwikkelingen en inflatiegerelateerde afwijkingen. Deze stelpost kan vrijvallen om de genoemde lastenverhogingen als gevolg van de nieuwe cao-afspraken als wel inflatie-effecten in deze bestuurlijke tussenrapportage te dekken. Een bedrag van € 715.000 wordt binnen				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
de begroting aangehouden voor eventuele tegenvallers op dit vlak in de tweede helft van dit jaar (bijvoorbeeld GR-en die aanspraak zullen maken op de 4.5% prijsbijstelling als gevolg van de aanvullende VZG-richtlijn 2023).				
Totaal Programma Bestuur en Ondersteuning	-1.739	9.977	8.238	

Kredieten

Stadskantoor-toegangscontrole

In de begroting 2023 is aangegeven dat voor het vernieuwen van de toegangscontrole en het plaatsen van camera's in het stadskantoor € 200,000 benodigd is. De kapitaallasten zijn voorzien in de begroting 2023. De uitvoering wordt binnenkort opgestart. De raad wordt gevraagd het krediet beschikbaar te stellen.

Onderstaand overzicht bevat de nieuwe functies waartoe via de KN 2024-2027 besloten is en waarbij de dekking geregeld is via regulier beschikbare budgetten. Gezien de reguliere beschikbaarheid van de dekking in 2023 en de druk op de activiteiten waarvoor deze functies zijn aangevraagd, is door het college besloten (dd 28 mei 2023) om de betreffende functies reeds open te stellen in 2023 (per 1 oktober 2023). De begroting 2023 dient overeenkomstig aangepast te worden. Per saldo heeft dit onderdeel een budgetneutraal effect in deze rapportage.

functie/vakgebied	Dekking: toelichting	fte	Lasten 2023 (per 1 okt.)	Dekking 2023 (per 1 okt.)
Beleidsmedewerker/ vakspecialist afval.	kostendekkendheid afvalstoffenheffing 100%	1,00	€ 24.250	€ -24.250
Bodemspecialist en vergunningverlening Milieu	leges bouwvergunningen	0,50	€ 11.000	€ -11.000
Vergunningverlening Bouwen en Wonen	leges bouwvergunningen	1,00	€ 24.250	€ -24.250
Coordinator Kabels en Leidingen	leges kabels en leidingen	1,00	€ 20.500	€ -20.500
Contractmanagement verduurzaming	verduurzamingsgelden	0,50	€ 11.000	€ -11.000
Medewerkers KEC opgaven (Klimaat, Energie, Circulariteit)	verduurzamingsgelden	3,00	€ 71.250	€ -71.250
Vakspecialist II - Projectleider verduurzaming gemeentelijke panden	verduurzamingsgelden	1,00	€ 24.250	€ -24.250
Vakspecialist IV-1 bouwkundig medewerker klimaatakkoord	verduurzamingsgelden	0,50	€ 10.500	€ -10.500
Ecoloog	leges bouwvergunningen	0,30	€ 6.750	€ -6.750
Casusregisseurs Omgevingstafels	Omgevingswet/ leges bouwvergunningen	2,00	€ 48.500	€ -48.500
Projectleider- en projectcoördinatoren	Res. reconstructies 2023 - 2025	3,00	€ 68.750	€ -68.750
Eindtotaal		13,80	€ 321.000	-€ 321.000

Programma Veiligheid

Inleiding

Inwoners en bezoekers van Middelburg moeten zich veilig voelen en moeten veilig zijn. Het gaat om veiligheid in en rond het huis

en in de buurt. In het grotere verband veiligheid van stad en regio. We werken aan het tegengaan van ondermijnende criminaliteit, woninginbraken, overvallen en straatroven. Hierbij werken we veel samen met andere organisaties.



Voortgang

Prestatie	Status
Uitvoeringsprogramma van het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026	
Opstellen van een uitvoeringsplan Integraal Veiligheidsbeleid 2023	Volgens plan
De aanpak van ondermijning	
Invulling geven aan een programmatische wijze van toezicht en handhaving	Gedeeltelijk volgens plan
Werken met een Lokaal Informatieoverleg op Ondermijning	Volgens plan
Implementatie van het Zeeuwse Bibobbeleid	Gedeeltelijk volgens plan
Bewustwordingstrainingen 'integriteit en weerbaarheid' voor medewerkers	Volgens plan

Prestatie	Status
Het coördineren van ondermijningscasuïstiek of een bijdrage leveren aan casuïstiek	Volgens plan
Komen tot een Zeeuwse aanpak op ondermijning	Volgens plan
Uitdagingen op het snijvlak van zorg en veiligheid	
Komen tot een Zeeuwse agenda zorg en veiligheid	Volgens plan
Realiseren trainingen 'radicalisering' en netwerkvorming	Volgens plan
Uitdagingen op het gebied van jeugd en veiligheid	
Uitvoering geven aan een bewustwordingscampagne 'tegengaan bezit en gebruik van steekwapens door jongeren'	Volgens plan
Diverse interventies op het gebied van bewustwording, preventie, vroegsignalering en repressie ten uitvoer brengen irt project steekwapens	Volgens plan
Implementatie van een lokaal Persoonsgerichte Aanpak voor jongeren	Volgens plan
Participeren in een monitoringstool om de voortgang van het project en de resultaten ervan te kunnen monitoren	Gedeeltelijk volgens plan
Digitale veiligheid en de aanpak van cybercriminaliteit	
Uitrollen jongerenplatform HackShield in de gemeente Middelburg	Volgens plan
Uitvoeren bewustwordingscampagnes gericht op kwetsbare groepen in de samenleving	Volgens plan
Initiatief tot en deelname aan een bovenlokale samenwerking om bij te dragen aan het tegengaan van cybercriminaliteit in Zeeland en West-Brabant	Volgens plan
Veiligheid in relatie tot de energietransitie	
Agendering van dit thema binnen de gemeentelijke organisatie	Volgens plan
De gemeente voorbereiden op een mogelijke crisis in relatie tot de risico's die samenhangen met de energietransitie	Niet volgens plan
De nieuwe risico's vanuit de energietransitie borgen in ruimtelijke plannen, Omgevingsvisie en Omgevingsplan, vergunningen, toezicht en toekomstig beleid	Niet volgens plan
Veiligheid op en rond evenementen	
Verbetering inhoud en proces rondom veiligheidsplannen bij evenementen	Volgens plan
Investeren in een voorbereiding op de jaarwisseling gericht op een duurzaam veilig en rustig verloop daarvan	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en recente ontwikkelingen

Ondermijning

De ambities in het IVB 2023-2026 voor de aanpak van ondermijning betreffen het komen tot een Zeeuwse aanpak en het uitvoeren van een professionaliseringsslag. Om die professionaliseringsslag te maken wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van een BIT team voor Zeeland (Bestuurlijk Interventieteam). Een dergelijke oplossing moet Zeeland helpen qua capaciteit en continuïteit. De uitkomsten van het onderzoek worden 22 juni besproken in het districtcollege.

Middelburg heeft samen met Vlissingen uitvoering gegeven aan de zelfscan informatiepositie. De uitkomsten van de zelfscan vormen de basis voor een verbeterplan voor onze informatiepositie. Dat

verbeterplan zal na de zomer gestart worden. Verder is Middelburg actief betrokken bij de ontwikkeling van het dashboard 'zicht op ondermijning'.

Sinds halverwege 2022 is gestart met een signalenoverleg. In 2023 heeft in de eerste maanden drie keer overleg plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse signalen, zowel vanuit de organisatie als van externe partners, besproken. Hier zijn acties uit voortgekomen. Op basis van een intern te volgen training wordt verwacht dat vanuit de organisatie meer signalen van mogelijke ondermijning zullen komen. Ook zijn in de eerste maanden van 2023 vijf integrale (verkeers)controles gericht op ondermijning uitgevoerd. Verder is de gemeente Middelburg per 1 april 2023 aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). In de periode 1 april

2023 tot 1 juni 2023 zijn acht meldingen ontvangen. Deze waren allemaal drugs gerelateerd.

Het BIBOB beleid dient nog vastgesteld te worden door het college van Middelburg. Er is wel een werkgroep actief om het beleid na vaststelling te implementeren. Dat betekent dat ook Middelburg op andere terreinen dan alleen de exploitatievergunning BIBOB toepast. Verder heeft Middelburg mee vorm gegeven aan de Zeeuwse samenwerking op dit terrein als 'adoptie' gemeente voor het thema BIBOB (samen met provincie Zeeland) voor de Zeeuwse norm weerbare overheid.

Zorg en veiligheid

In 2023 is, namens de Walcherse gemeenten, deelgenomen aan het overleg met betrekking tot radicalisering vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland. Landelijk en regionaal is de aandacht voor radicalisering verder verbreed. In het verleden was de aandacht vooral gericht op radicalisering binnen geloofsovertuigingen. Wat in 2022 begon met ageren tegen de coronamaatregelen is in 2023 de scoop verder verbreed naar ook anti-overheid denken als fenomeen binnen radicalisering. Deze verandering is ook in Zeeland en Middelburg zichtbaar en zodoende heeft dit de aandacht van de medewerkers uit het cluster OOV.

Jeugd en veiligheid

In 2023 is de YouChoose geïmplementeerd. Deze jongerencampagne heeft als thema wapenbezit en richt zich op preventie, bewustwording en structurele gedragsverandering. De campagne verbindt bestaande initiatieven en acties als gastlessen, workshops en activiteiten. Op 11 mei 2023 vond in De Spot de Kick-off plaats. In oktober 2023 staat een lokale wapeninleveractie gepland. Met het Openbaar Ministerie zijn de voorbereidingen hiertoe gestart.

Belangrijk voor de impact van het project steekwapens is een sterk netwerk. Twee keer per jaar organiseert Gemeente Middelburg een bijeenkomst speciaal voor het professionele netwerk. De eerste bijeenkomsten hebben inmiddels plaatsgevonden. Er hebben 80 professionals deelgenomen vanuit een breed werkveld. Begin november 2023 wordt een volgende sessie gehouden.

Middelburg is gestart met het inrichten van een lokale Persoonsgerichte aanpak (PGA). De lokale PGA gaat zich richten op jongeren met zorgelijk gedrag nog voordat er strafbare feiten worden gepleegd, of wanneer lichtere vormen van criminaliteit

naar voren komen. Het richten, inrichten en borgen van deze lokale PGA is een complex proces van afstemming met diverse partijen, op- en afschaling, privacy en implementeren in bestaande overlegstructuren. In juni 2023 is de kwartiermaker Lokaal Persoonsgerichte Aanpak voor jongeren (LPGA) gestart met haar opdracht. Voor eind 2023 heeft de kwartiermaker voor Middelburg breed een lokale aanpak (LPGA) en een preventief overleg ingericht. Voorzien van een onderliggend convenant.

Kort nadat de coronamaatregelen opgeheven werden, nam het aantal jeugdoverlast-meldingen significant toe. Binnen de gemeente Middelburg vindt intensief contact plaats met diverse ketenpartners. Hierbij valt te denken aan de politie, Welzijn Middelburg, Woongood, horecaondernemers, enzovoorts. Per casus waar sprake is van jeugdoverlast, zal de gemeente Middelburg de regierol nemen en samen kijken met de partners die een rol (kunnen) spelen in de bestrijding van jeugdoverlast welke interventies noodzakelijk worden geacht. Een integrale benaderingswijze is belangrijk om jeugdoverlast te bestrijden. Eerdere interventies hebben bijgedragen aan een afname van jeugdoverlast. Er zijn op dit moment geen nieuwe ontwikkelingen op dit thema zichtbaar.

Ook de rol van de scholen is van belang met betrekking tot jeugd en veiligheid. Eind 2021 is daarom een actualisatieslag gemaakt met betrekking tot het toenmalig verlopen schoolveiligheidsconvenant. In 2023 vindt een eerste evaluatie van het schoolveiligheidsconvenant plaats. Vanuit deze evaluatie zullen de contacten tussen de scholen, politie, het OM en de gemeente worden geïntensiveerd. Zo kunnen zorgwekkende signalen tijdig worden gedeeld en passende maatregelen/interventies worden genomen. De gemeente voert beleid en procesregie over de aanpak van schoolveiligheid, houdt zicht op de naleving van de gemaakte afspraken en biedt facilitaire ondersteuning aan bij de uitvoering van deze afspraken.

Aanpak cybercriminaliteit

Middelburg heeft het initiatief genomen om te komen tot een samenwerking binnen de eenheid Zeeland West-Brabant op het gebied van cybercriminaliteit. Dit heeft geleid tot een strategische agenda op dit thema voor de eenheid en een governance. Per district wordt nu een uitvoeringsplan gemaakt om te starten met interventies om de cyberweerbaarheid in de samenleving te vergroten. In het districtscollege Zeeland ligt 22 juni het

uitvoeringsplan voor Zeeland ter besluitvorming. Na de zomer kan daar uitvoering aan worden gegeven.

Energietransitie

Er wordt gewerkt aan het inzichtelijk krijgen van de verschillende veiligheidsrisico's in relatie tot de energietransitie en de rol en verantwoordelijkheden van de gemeente Middelburg hierin. Op 30 maart jl. heeft er in het stadskantoor een oefening plaatsgevonden. In het scenario was sprake van een langdurige stroomuitval.

Evenementen

Ook in 2023 wordt veel ambtelijke capaciteit gestoken in de voorbereiding op veilige evenementen in Middelburg. Vanaf dit kalenderjaar wordt samen met de adviserende veiligheidspartners een integraal OOV-advies opgesteld voor evenementen waar

een veiligheidsplan aan ten grondslag ligt. Tot dusver blijkt dit voor evenementenorganisatoren een prettige werkwijze. Verder geldt dat door de intensieve voorbereidingen op evenementen de afgelopen jaren, momenteel sprake is van veilige en ordentelijk verlopen evenementen in Middelburg.

Het cluster OOV is gestart met de voorbereidingen voor de jaarwisseling. De activiteiten die vorig jaar vanuit de gemeenschap van Arnhem zijn georganiseerd hebben positief bijgedragen aan een goed verlopen jaarwisseling in de gemeente Middelburg. Deze lijn zouden we graag willen voortzetten in de komende jaarwisseling. Er is ook aandacht voor de jaarwisseling in de andere kernen en wijken. Bijvoorbeeld wanneer er initiatieven zijn voor het organiseren van oudejaarsfeesten en door tijdig te anticiperen op onrust gevende signalen rondom het evenement.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
1.02.0 Openbare orde en veiligheid				
Cybercrime, lokale weerbaarheid	-100	100	0	N
Er is een aanvraag stimuleringssubsidie regio City Deal 'Lokale Weerbaarheid Cybercrime' toegekend door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid voor 2023. Met deze subsidie gaat de gemeente Middelburg activiteiten ontplooiën om de lokale weerbaarheid tegen de cybercrime te vergroten. Gezien het tijdstip van toekenning van deze subsidie, was het niet meer mogelijk om dit budget in de begroting 2023 op te nemen. De begroting 2023 hier op aanpassen.				
Actieplan wapens en jongeren	-78	78	0	N
Er is een bijdrage toegekend voor het actieplan wapens en jongeren door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Met deze bijdrage wordt een actieplan wapens en jongeren gemaakt. Gezien het tijdstip van toekenning van deze subsidie was het niet meer mogelijk om dit budget in de begroting 2023 op te nemen. De begroting 2023 hier op aanpassen.				
Totaal	-178	178	0	

Programma Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Inleiding

Het programma verkeer, vervoer en waterstaat richt zich op het verantwoord en veilig maken van het verplaatsen van

mensen en goederen. De gemeente is verantwoordelijk voor het aanleggen en beheren van infrastructuur, het faciliteren van diverse vervoersvormen, het realiseren van parkeervoorzieningen en het reguleren van verkeer- en vervoersstromen binnen de grenzen van de bebouwde kom.



Voortgang

Prestatie	Status
Het verduurzamen van mobiliteit	
Voor het stimuleren en faciliteren van elektrisch rijden worden laadpalen geplaatst	Gedeeltelijk volgens plan
Gezamenlijk met maatschappelijke partijen stellen we maatregelen voor die het fietsen stimuleren en/ of de verkeersveiligheid verhogen	Volgens plan
Het behouden van het hoge aandeel fietsverkeer in het totale verkeer	
Onderzoek optimaliseren Schroetracé aangekondigd uit te voeren in 2024	Niet volgens plan
Pilot Gravenstraat opheffen fietsverbod	Volgens plan
Onderzoek einde overlast van bezorgdiensten in de binnenstad nog niet in werkplanning opgenomen	Niet volgens plan
Tellingen Kanaalkruisingen	Volgens plan
Opstellen nieuw fietsparkeerplan	Volgens plan
Het verhogen van de verkeersveiligheid binnen de bebouwde kom	
Continu werken aan verhoging van de verkeersveiligheid	Volgens Plan
Ontwikkelen en voorbereiden plannen ter verbetering van de verkeersveiligheid in het kader van het SPV (Strategisch Plan Verkeersveiligheid)	Volgens Plan
Het verbeteren van de bereikbaarheid binnen Middelburg	
Gebiedsontsluitingsvisie Veerse Meer zuid	Volgens plan
Voorbereiden en uitvoeren koppeling verkeersregelinstallaties aan een Netwerk Management Systeem	Gedeeltelijk volgens plan
Start onderzoek '30 km/u de norm binnen de bebouwde kom'	Niet volgens plan
Uitgesteld in afwachting nieuwe landelijke richtlijnen	
Voorbereiden en uitvoeren vervanging verkeersregelinstallatie Sandberglaan- Laan der Ver. Naties- Pres Rooseveltlaan door nieuw vri of rotonde	Gedeeltelijk volgens plan
Voorbereiden en uitvoeren vervanging verkeersregelinstallatie Stromenweg- Grevelingenstraat door vri of rotonde	Gedeeltelijk volgens plan
Realisatie bushalte Het Groene Woud	Volgens plan
Monitoren ontwikkeling verkeersintensiteiten	Volgens plan
Werken aan een nieuw mobiliteitsnetwerk met grote- en kleine bussen, buurtbus, Flex taxi en deelmobiliteit	Volgens plan
Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners en bezoekers	
Onderzoek naar parkeerdruk binnenstad	Volgens plan
Stimulering gebruik parkeergarages	Volgens plan
Onderzoek om deel binnenstad exclusief voor binnenstadbewoners te reserveren	Volgens plan
Een autoluwe binnenstad	
Onderzoek naar welke parkeermaatregelen bijdragen aan een autoluwe binnenstad en verruiming van de parkeermogelijkheden op maaiveld voor binnenstadbewoners	Volgens plan

Prestatie	Status
Een toegankelijke stad voor iedereen	
We zetten in op het verbeteren van kleine direct overlastgevendende situaties m.b.t. toegankelijkheid	Volgens plan
Omvangrijke situaties worden aangepakt bij planmatig onderhoud	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en ontwikkelingen

Verduurzamen mobiliteit

Middelburg werkt aan de zogenaamde integrale laadvisie. Deze Integrale laadvisie bepaalt de strategie van gemeente Middelburg om tijdig een toegankelijke, betaalbare, betrouwbare en veilige laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen te realiseren. Dit in navolging van de Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL), een bijlage van het Klimaatakkoord. Deze laadvisie richt zich op de volgende gebruikersgroepen: personenvervoer inclusief toerisme / doelgroepenvervoer / taxi's / lichte en zware logistieke voertuigen en vaartuigen. Een concept laadvisie zal de komende maanden een participatietraject doorlopen.

Om de druk op de openbare ruimte beperkt te houden is ons eerste uitgangspunt dat EV-rijders zoveel mogelijk laden op privaat terrein. EV-rijders die geen toegang hebben tot een privaat laadpunt moeten kunnen uitwijken naar semipublieke en publieke laadpunten. De gemeente neemt de verantwoordelijkheid om te zorgen voor een basisnetwerk van publieke laadpunten. De gemeente hanteert hiervoor een vergunningenmodel. Binnen dit model kunnen meerdere marktpartij onder door de gemeente opgestelde voorwaarden laadpalen plaatsen, beheren en exploiteren.

Momenteel zijn er ongeveer 87 publieke laadpunten en - naar schatting - 112 private laadpunten in gemeente Middelburg. We staan pas aan het begin van de transitie naar elektrisch vervoer. De verwachting is dat het aantal elektrische voertuigen op de weg de komende jaren fors gaat groeien, mede doordat er steeds meer betaalbare modellen beschikbaar zijn. Dit geldt voor personenauto's én voor commerciële voertuigen, zoals bestelwagens. Om in 2025 in de laadbehoefte van elektrische personenauto's en bestelauto's te voorzien zijn ongeveer 600 publieke laadpunten nodig. In 2030 zijn ongeveer 1700 publieke laadpunten nodig voor deze gebruikersgroep (een laadpaal heeft doorgaans twee laadpunten). mWaar in de periode 2013-2022 totaal 32 vergunningen zijn afgegeven voor een laadpaal, zijn er in de periode 1 januari - 31 mei 2023 al 17 aanvragen voor laadpalen binnengekomen.

Stimulering fietsverkeer

Op landelijk niveau is geconstateerd dat de dalende trend in verkeersongevallen tot stilstand is gekomen en/of zelfs een toename is opgetreden. Kijkend naar de ongevallencijfers voor Middelburg kan in een vergelijk van de cijfers van voorgaande jaren voorzichtig eenzelfde constatering worden gedaan. Op basis van de registratiegegevens kan gesteld worden dat het aantal ongevallen in Middelburg minder is ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Ook hier geldt wel dat we voorzichtig met de cijfers moeten zijn vanwege COVID-19.

Projecten

Het onderzoek '30 km/uur de norm binnen de bebouwde kom' wacht voor de uitwerking op richtlijnen van SWOV en CROW. Met de voorbereiding vervangen VRI Sandberglaan-Laan der Verenigde Naties-Pres Rooseveltlaan door nieuwe VRI of rotonde is een anvang gemaakt. Nut en noodzaakonderzoek VRI Stromenweg-Grevelingenstraat i.c.m. alternatieve kruispuntoplossing (bijv. rotonde) is opgepakt samen met Scalda (opleiding bouw en infra) als leerproject. De gezamenlijke aanbesteding door Zeeuwse wegbeheerders van een Verkeersmanagement Systeem (VMS) voor aansturing en monitoring van de verkeersregelininstallaties is in voorbereiding.

Integratie openbaar vervoer en doelgroepenvervoer

Gezamenlijk met Vlissingen, Provincie ,Connexxion en Taxi de Vlieger is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden van integratie openbaar vervoer en WMO-vervoer. In deze studie wordt voorgesorteerd op de komst van de zogenaamde Flex taxi welke onderdeel vormt van het fijnmazige vervoer conform de Regionale Mobiliteitsstrategie. Deze Regionale Mobiliteitsstrategie is dit voorjaar in uw Raad vastgesteld.

De verwachting is dat Flex taxi het gat beter dicht tussen OV en Wmo. Het totale vervoeraanbod wordt hiermee diverser. Per saldo worden er meer vertrek mogelijkheden geboden op meer momenten en in alle reisrichtingen. Het kan zowel aantrekkelijk zijn voor OV-gebruikers, nieuwe gebruikers en Wmo'ers. Voor die laatste groep is een kortere vooraanmeldtijd een voordeel en is het een extra alternatief dat fijnmaziger is dan het huidige OV.

Doordat vanaf de dichtstbijzijnde halte direct naar een andere halte naar keuze gereisd kan worden en omdat er extra haltes worden toegevoegd, hoeft er minder vaak overstapt te worden en worden loopafstanden beperkt. Omdat het een halte-halte systeem is, is het efficiënter uit te voeren dan het Wmo-vervoer, waarbij per rit gemiddeld relatief veel tijd opgaat aan het ophaalmoment bij de deur. Op basis van o.a. benchmarking is de verwachting dat er onder aan de streep reizigersgroei wordt gerealiseerd. Afgesproken is om verder te werken aan een concrete pilot tussen Middelburg en Vlissingen.

Wegenonderhoud in woonwijken

De ambitie is om de aanwezige achterstanden in het wegenonderhoud in te lopen echter door de strategische keuze om prioriteit te leggen bij ontwikkelingsprojecten is een gebrek aan voorbereidings- uitvoeringscapaciteit ontstaan. Dit samen met het stijgende prijsniveau voor arbeid en materialen zorgt ervoor dat een groot deel van de planning niet gehaald zal worden. Waardoor een groot deel ca. 75% van de werkzaamheden doorschuiven naar het volgend jaar.

Verbeteren parkeren en autoluwe binnenstad

Autoluwe binnenstad

Samen met de Stichting Duurzame Mobiliteit Zeeland zijn de mogelijkheden onderzocht van het toepassen van e-deelauto's op diverse locaties in de stad. De eerste e-deelauto's zijn geïnstalleerd op de locaties cityhotel Wood en Zeeuwse Bibliotheek. Deze e-deelauto's kunnen zowel door een bedrijf of instelling gebruikt worden als 24/7 door particulieren.

Uitbreiding parkeerterrein Oude Veerseweg

In het kader van het Europees project MOVE is een deel van het parkeerterrein Oude Veerseweg uitgebreid en in februari geopend. Deze uitbreiding betreft voornamelijk het laadplein van in totaal 14 oplaadpunten. Dit laadplein vooral een rol spelen in het faciliteren van bezoekers van de stad. En is uiteraard ook beschikbaar voor onze inwoners.

Stimulering gebruik parkeergarages

Inmiddels zijn alle parkeergarages voorzien van een nieuw parkeermanagementsysteem met kentekenherkenning. Hiermee

zijn we in staat om op een nog efficiëntere wijze de parkeerexploitatie te verzorgen. In de nabije toekomst is het tevens mogelijk om van huis uit vooraf - via de website of app - een parkeerplaats in de parkeergarages te reserveren.

Deelmobiliteit

De organisatie "Onze Auto" neemt het e-deelauto initiatief van SDMZ over. In mei is gestart bij de Bieb (i.s.m. de Zeeuwse Bibliotheek). Er wordt gewerkt aan een start op het Damplein (i.s.m. Provincie Zeeland). Daarna zal op basis van de vraag gebruik gemaakt worden van de overige plaatsen (waarvoor verkeersbesluit is genomen). De organisatie Electricliferides gaat op diverse locaties in de stad e-steps exploiteren. Hiervoor zijn locaties op het oog waar de e-steps opgehaald en teruggeleverd kunnen worden.

Een toegankelijke stad voor iedereen

In november 2020 heeft de gemeenteraad het prioriteitenplan "Toegankelijkheid openbare ruimte" vastgesteld. In het plan is vastgelegd hoe in de gemeente Middelburg de toegankelijkheid kan worden behouden en verbeterd. Speerpunten zijn; werken aan bewustwording over toegankelijkheid, behouden van een basiskwaliteit en verbeteren van toegankelijkheid bij onderhoudswerkzaamheden, regulier overleg inplannen met de belangenvereniging en knelpunten signaleren en zo mogelijk oplossen.

Samen met betrokken vertegenwoordigers van organisaties wordt verdere invulling gegeven aan de wijze waarop de door de jaren heen ingerichte openbare ruimte zo passend mogelijk toegankelijk gemaakt en gehouden kan worden. De komende jaren wordt er op dit gebied - conform het beleid voor het wegenonderhoud - met name ingezet op het verbeteren van kleine direct overlast gevende situaties, omvangrijker situaties worden aangepakt bij planmatig onderhoud. Samen met Stichting werkgroep gehandicapten Walcheren is aandacht gegeven aan de aanpassing van de hellingbaan naar de Zeeuwse bibliotheek.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
2.01.0 verkeer en vervoer				
Europees project Move	-17	0	-17	N
Voor het Europees project Move was nog een bijdrage (shared costs) aan de leadpartner verschuldigd, hiermee was geen rekening gehouden. Dit wordt gedekt vanuit de beschikbare middelen voor dit project in de reserve transitoria (budgetneutraal effect).				
Waterschap Scheldestromen	-32	0	-32	J
Het Waterschap Scheldestromen ontvangt een uitkering Wet Herverdeling Wegenbeheer 2023 van de gemeente. De bijdrage moet worden bijgesteld doordat de indexeringsverhoging is. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
Onderhoud wegen	-3.100	0	-3.100	N
Op dit moment heeft de gemeente Middelburg geen actueel wegenbeheerplan. Daarbij is er sprake van achterstallig onderhoud. In overleg met Provincie Zeeland stellen we dit jaar het nieuwe wegenbeheerplan (2024-2027) vast. Om dit achterstallig onderhoud in te lopen wordt vanuit de beschikbare middelen in de reserve reconstructie wegen (€ 3.1 mln) een voorziening gevormd. De onttrekking aan de reserve wordt geraamd binnen het programma Bestuur / taakveld 0.10.0 / Mutatie reserve reconstructie wegen (budgetneutraal effect).				
Overig	-13	0	-13	J
2.02.0 Parkeren				
Overig	-15	0	-15	J
Totaal	-3.177	0	-3.177	
Kredieten				
Kademuur Nieuwe Haven-Turfkaai				
Door de prijsstijgingen in het oorspronkelijk krediet niet meer toereikend en dient verhoogd te worden met 300k. In de kadernota 2024-2027 wordt rekening gehouden met de hogere kapitaallasten die hieruit voortvloeien.				

Programma Economie

Inleiding

Het programma economie heeft als doel de economische groei te stimuleren. De gemeente heeft hierop vooral invloed door

het zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor bedrijven en instellingen en door het bieden van plekken waar bedrijven zich kunnen vestigen en ontwikkelen. Daarnaast kan de gemeente bijdragen aan het aantrekken van toeristen.



Voortgang

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Prestatie	Status
nieuwe bedrijfsperven beschikbaar maken	
opstellen ontwikkelvisie voor de binnenstad	
realisatie Smart Grid Arnestein	
behoud van het aantal winkels in het kernwinkelgebied	
ontwikkeling van een promotiestrategie voor toerisme	
verminderen overlast door toeristisch zoekverkeer	

Toelichting afwijkingen en ontwikkelingen**Ruimte voor bedrijvigheid**

Het bestemmingsplan voor bedrijventerrein Trekdijs is vernietigd. Er is door herstructurering op Arnestein nog geen extra bedrijfsruimte beschikbaar gekomen. Er is geen grond meer op Arnestein te koop en de grond op bedrijventerrein Mortiere is grotendeels verkocht en gereserveerd. De gemeente biedt alleen nog grond op Mortiere aan voor regionale bedrijven met een urgent ruimteprobleem.

Herstructurering Arnestein

Uitvoering van het project Siloplein is pas gestart na het besluit van de gemeenteraad over de gewijzigde grondexploitatie. De gemeenteraad is geïnformeerd met een memo actieve informatie. Slopen en bouwrijp maken start in het derde kwartaal van 2023. Er heeft een inschrijving plaats gevonden voor de verkoop van loodsen.

Economische promotie

De gemeente is in overleg met diverse ondernemers over bouwplannen op Mortiere, Mortiere Ensemble en op Ramsburg.

Energietransitie

Er is een plan gemaakt voor een smart grid Arnestein. Daar is subsidie voor aangevraagd bij de provincie. De HZ, Economische Impuls Zeeland NV, de Middelburgse Bedrijvenclub en adviesbureau Zbra leveren een bijdrage aan dit project.

Strategisch project Ramsburg

In de eerste maanden van 2023 zijn geen kavels verkocht op Ramsburg. Er zijn 2 grote projecten in voorbereiding: een zorgcentrum en een groot kantoor.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
3.02.0 Fysieke bedrijfsinfrastructuur				
Raming grondbedrijf bedrijven	-653	653	0	N
De begroting 2023 is gebaseerd op de doorrekening grondbedrijf van februari 2022. Nu de doorrekening grondbedrijf per februari 2023 is geactualiseerd dient ook de begroting 2023 hierop aangepast te worden.				
3.04.0 Economische promotie				
Baten woonforensenbelasting	0	90	90	J
Deze belasting wordt opgelegd aan de forens die minstens 90 dagen in de woning verblijft. Als daarnaast de woning wordt verhuurd, dan wordt hiervoor ook forensenbelasting opgelegd. De te verwachten voordelige afwijking wordt veroorzaakt doordat het aantal woningen dat wordt verhuurd is gestegen. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
Baten toeristenbelasting	0	160	160	J
Het aantal overnachtingen is toegenomen. De begroting bijstellen op basis van 2022. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
Overig	0	10	10	J

Totaal	-653	913	260
---------------	-------------	------------	------------

Programma Onderwijs

Inleiding

Onderwijs draagt er mede aan bij dat jongeren kennis vergaren, weerbaar zijn en zelfstandig worden. Wij streven daarom naar een

gevarieerd aanbod van onderwijs op verschillende niveaus. Een speerpunt is het bestrijden van schoolverzuim. Voor dat doel is onder meer een verzuimkaart ontwikkeld en hebben scholen een vaste RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken)-consulent.



Voortgang

Prestatie	Status
aanbieden voorschoolse educatie	volgens plan
gelijke ontwikkelkansen voor alle kinderen van 2 toe en met 12 jaar	volgens plan
bevorderen van kansengelijkheid voor jeugd	volgens plan
vroege signaleren van problemen bij kinderen en jeugd	volgens plan
Versterken ondersteuningsstructuren in het onderwijs	volgens plan

Prestatie	Status
terugdringen schoolverzuim en begeleiding bij leer- en kwalificatieplichtige leerlingen	Volgens plan
laten dalen van het aantal 18 tot 23 jarige zonder startkwalificatie	Niet volgens plan
Voldoen aan de zorgplicht voor onderwijshuisvesting t.b.v. primair- en voortgezet (speciaal) onderwijs	volgens plan
Faciliteren vestiging en financiering uitbreiding hoger- en academisch onderwijs	volgens plan
investeren in milieueducatie	volgens plan

Toelichting op afwijkingen en ontwikkelingen

Laten dalen van het aantal 18 tot 23 jarige zonder startkwalificatie

Het dalen van het aantal voortijdige schoolverlaters gaat niet volgens plan. Bij het uitkomen van de VSV cijfers over 2021-2022,

is bekend geworden dat de cijfers van het VSV verontrustend hoog zijn geworden. Voor Walcheren betekent dit een toename van 30%. In het bestuurdersoverleg VSV is afgesproken dat er, Zeeuws breed, in de colleges van B&W en de gemeenteraden aandacht voor gevraagd zou worden. Dit is voor Walcheren gebeurd.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
4.02.0 Onderwijshuisvesting				
Voorzieningen in huisvesting bijzonder basisonderwijs	0	-18	-18	J
Door B&W is besloten om de huur voor de kinderopvang De Maneblussertjes in het IKC (Integraal Kindcentrum) naar beneden bij te stellen. In de dekking zal worden voorzien door de afschrijvingstermijn van de investering van de kinderopvang aan te passen naar 40 jaar (was 20 jaar). Dit in overeenstemming met de afschrijvingstermijn van de uitbreiding van het IKC. De lagere afschrijvingslast zal worden verwerkt bij de analyse van de activa. Dus per saldo zal deze wijziging nagenoeg budgetneutraal zijn. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.				
Churchillaan voorzieningen	-39	12	-27	N
Voor 2023 zijn geen lasten en ook geen baten begroot, omdat was voorzien dat per 1-1-2023 geen verhuurders meer in het gebouw zouden zitten. De planning is nu om het gebouw per 30-6 leeg te hebben. De begroting 2023 bijstellen aan de werkelijkheid.				
Huisvesting TEC en ISK	-211	211	0	N
Van het Rijk hebben we een specifieke uitkering ontvangen voor onderwijshuisvesting voor ontheemden. De kosten die wij hiervoor gaan maken worden hiermee afgedekt. De begroting 2023 hier op aanpassen.				
4.03.0 Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
NPO verträgen Covid	-650	650	0	N
De specifieke uitkering NPO (Nationaal Programma Onderwijs) verträgen Covid was niet opgenomen in de begroting. De regeling heeft een looptijd tot 31 juli 2025. Een deel van de specifieke uitkering wordt in 2023 besteed aan subsidies. Per saldo is dit budgetneutraal.				
leerlingenvervoer				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Met de meicirculaire 2023 is gebleken dat we een decentralisatieuitkering, maatschappelijk begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden gaan ontvangen. In de dekking is voorzien dmv een hogere algemene uitkering. Per saldo budgetneutraal.	-47	0	-47	N
OAB (vm GOA)	-513	513	0	N
Voor het OAB (onderwijsachterstandenbeleid) is niets opgenomen in de begroting. Hiervoor zijn rijksmiddelen ontvangen. De begroting 2023 dient hierop te worden aangepast. Daarnaast is er nog een restant van 2019-2022 waarmee we in 2023 activiteiten gaan ontplooiën.				
Overig	-1			
Totaal	-1461	1368	-92	

Programma Sport, Cultuur en Recreatie

Inleiding

Middelburg is een vitale en bruisende stad waarin het prettig wonen, werken en recreëren is. Een aantrekkelijke stad voor jong

en oud met een aantrekkingskracht die tot ver buiten de regio reikt, waarin kunst en cultuur erg waardevol zijn en waar ruimte is voor festivals en evenementen.

Dit blijkt al direct in de aanloop naar de zomer met de start van de eerste evenementen die al hebben plaatsgevonden zoals o.a. Middelburg VOLkoren en de Havenfeesten waar het direct gezellig vertoeven was in het zonnige Middelburg. De toeristen hebben ook dit jaar de weg naar Middelburg weer gevonden.



Voortgang

Prestatie	Status
Aantal kinderen Jeugdsportfonds	Volgens plan
Aantal kinderen Jeugdcultuurfonds	Volgens plan
Georganiseerde evenementen	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en ontwikkelingen

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

In 2023 beschikken we over extra cultuurbudget om de sector te ondersteunen bij het inzetten op vernieuwing en innovatie. Deze eenmalige middelen zetten we via een regeling voor eenmalige subsidie in voor activiteiten die vernieuwend zijn en bijdragen aan de ambities van de cultuurvisie. In het eerste kwartaal zijn op deze wijze drie initiatieven ondersteund. Daarnaast bevinden zich diverse initiatieven zich in een voorbereidend stadium voor een aanvraag. Vanaf 2023 financieren de gemeenten via een specifieke uitkering de Informatiepunten Digitale Overheid. De ZB voert deze informatiepunten voor Middelburg uit in de bibliotheek aan de Kousteensedijk en op laagdrempelig te bereiken locaties.

In de eerste helft van 2023 heeft er een nulmeting plaatsgevonden van een selectie van de buitenbeelden in de openbare ruimte in Middelburg. Voor de overige beelden zal later dit jaar via een inspectie en restauratie- en onderhoudsadvies worden opgesteld.

Samenwerking cultuur

Samenwerking op gemeentelijk en provinciaal gebied concentreerde zich in de eerste maanden op de innovatieregeling 'Samen in Zee' en de afbakening van verantwoordelijkheden voor cultuureducatie. Een haalbaarheidsonderzoek naar een kandidaatstelling Culturele hoofdstad van Europa 2033 vindt plaats in de tweede helft van het jaar.

Podiumkunsten

Uitvoersel van het raadsbesluit over de profilering van het podiumaanbod is de vergaande samenwerking tussen de Stichting Zeeuwse Concertzaal, Schouwburg Middelburg BV en stichting de Oostkerk. De opgebouwde samenwerking en afstemming over het aanbod podiumkunsten is in de periode van coronamaatregelen grotendeels stilgevalen. De Zeeuwse podia hebben zich verenigd binnen het Zeeuws Cultuur Overleg Podia waar de samenwerking weer opgebouwd wordt.

Cultureel erfgoed

De omvang van de opgaven rondom cultureel erfgoed, waaronder de inventarisatie van het erfgoed voor de omgevingswet, het nog op te stellen Erfgoedbeleid, de Kerkenvisie, energietransitie & klimaatadaptatie en de aandacht voor de instandhoudingsplicht van het gebouwd erfgoed, brengt mee dat uitvoering en uitwerking veel tijd vergt. Daarnaast is ook de diversiteit van ontwikkelingen waarin erfgoed een rol speelt groot. Hieruit volgt dat er ook in het

tweede deel van 2023 keuzes gemaakt moeten worden waardoor langere doorlooptijden onvermijdelijk zijn.

Archeologie

De Walcherse Archeologische Dienst (WAD) had voor het eerste halfjaar van 2023 het doel geformuleerd om het archeologiebeleid te actualiseren. Dit werk is behoorlijk gevorderd. De bijbehorende kaarten zijn grotendeels bijgewerkt naar de actuele stand van zaken. De verwachting is dat het werk in de tweede helft van 2023 voltooid zal worden. Ook zijn er vorderingen gemaakt met de inventarisatie van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden binnen de Walcherse gemeenten. De verwachting is deze in de tweede helft van 2023 voltooid worden.

Lokaal sportakkoord

Ter uitvoering van het Lokaal Sportakkoord hebben we net als de afgelopen jaren ook voor 2023 weer een uitvoeringsbudget mogen ontvangen van het Rijk. Dit budget is om lokale projecten en samenwerkingsverbanden te stimuleren. Dit budget is verdeeld onder de projecten die zijn ingediend via ons participatieplatform en voldoen aan de vooraf vastgesteld criteria. Het betreft voorlopig weer tien projecten die gezamenlijk inzetten op thema's als: vaardig in bewegen, positieve sportcultuur, vitale sport en beweegaanbieders en inclusieve sport. In totaal komt het aantal lokale initiatieven dat ondersteund wordt door het lokaal sportakkoord op 56. De uitvraag hiervoor richting inwoners, scholen en sportverenigingen heeft opnieuw plaatsgevonden via ons participatieplatform doemee.middelburgers.nl. In het tweede deel van het jaar vindt er een herijking plaats van het Lokaal Sportakkoord en stellen we in het kader van de Brede Spuk regeling een integraal plan op voor de versterking van sporten en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026.

Brede Impuls Combinatiefuncties

Met de Brede Regeling Combinatiefuncties wordt deelname aan sport en cultuur verbonden met ten minste één andere sector, zoals de zorg of het onderwijs. Ook dit jaar zet een team van maximaal 11,69 fte aan combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches zich weer in om de verbinding tussen sectoren te realiseren. Samen met de gezamenlijke ministeries en VNG/VSG zetten ze zich in om vraaggericht de toeleiding en begeleiding naar sport-, beweeg- en cultuuraanbod te versterken, zodat meer Middelburgers actief betrokken raken bij en deelnemen aan sport, bewegen en cultuur en daarmee

gezonder, actiever en fitter worden. Ook deze regeling zal in het tweede deel van het jaar worden ondergebracht in de brede specifieke uitkering (SPUK) gericht op gezondheid, sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis waarmee we een volgende stap zetten in het doelgericht inzetten van de functionarissen.

Jeugdfonds Sport en Cultuur

Met het fonds maken wij het als gemeente mogelijk dat kinderen en jongeren uit Middelburgse gezinnen met weinig geld, toch lid kunnen worden van een sportclub of aan zwemmen, dans, muziek, beeldende kunst, theater of iets anders creatiefs kunnen doen. Voor die kinderen betalen we de contributie / het lesgeld en in bepaalde gevallen de benodigde attributen en vanaf dit jaar voor het leszwemmen ook de eigen bijdrage waardoor het leszwemmen A+B voor deze doelgroep volledig gratis is. De eerste toekenningen via het fonds voor de nieuwe seizoenen hebben inmiddels plaatsgevonden en lopen voorspoedig.

Sportaccommodaties

Op sportcomplex de VeersePoort wordt dit jaar op de plek van het hoofdveld een nieuw kunstgrasveld aangelegd die de verenigingen de kans geeft om zo het sportpark intensiever te gebruiken

voor zowel trainingen als wedstrijden. De plannen hiervoor liggen inmiddels klaar en de verwachting is dat de werkzaamheden dit jaar zullen worden afgerond .

Daarnaast zijn met de korfbalvereniging KV TOP de eerste gesprekken gestart om de kleed en doucheruimtes van de korfbalvereniging uit te breiden en is er onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van LED verlichting op de buitensportaccommodaties in Middelburg.

Recreatie en toerisme

De gemeenteraad heeft in het tweede kwartaal van 2023 de kaders voor het toeristisch beleidsplan vastgesteld. In het tweede en derde kwartaal van 2023 zullen de kaders verder worden uitgewerkt in een concept beleidsplan en wederom worden voorgelegd aan de stakeholders en de gemeenteraad. Het beleidsplan richt zich erop om de lusten en lasten van toerisme in balans te houden. Seizoensspreiding, focussen op specifieke doelgroepen en mobiliteit zijn daarbij prioriteit. Vooruitlopend op het nieuwe beleidsplan wordt zowel voor het Middelburg Magazine als voor de website uitinmiddenburg.nl gewerkt aan een nieuwe opzet/uitstraling.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
5.02.0 Sportaccommodaties				
Sportaccommodaties				
De indexerings van de beheerkosten van de sportcomplexen De Blikken, De Sprong en De Kruitmolen is sterker gestegen dan waarmee in de begroting 2023 rekening is gehouden. De begroting 2023 dient hierop te worden aangepast. Structurele verwerking vindt plaats in de begroting 2024.	-58	0	-58	J
Overig	-3	0	-3	J
5.03.0 Cultureelpresentatie				
Stadsschouwburg				
Voor de indexerings van de subsidie en de huur Schouwburg zijn afwijkende afspraken in de met Schouwburg Middelburg B.V. gesloten overeenkomst. In 2022 heeft agv bovenstaande een herrekening van de subsidie en de huur over 2022 plaatsgevonden welke ook van invloed is op 2023 en volgend. De begroting 2023 wordt hierop bijgesteld. De meerkosten voor 2024 en verder zijn verwerkt in de kadernota 2024-2027.	0	35	35	J

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Corona cultuurmiddelen	-220	0	-220	N
Veel van de culturele instellingen die door gemeenten worden ondersteund, zijn door de coronacrisis in de problemen gekomen omdat activiteiten niet konden doorgaan en/of eigen inkomsten afnamen. Met deze extra middelen worden gemeenten in staat gesteld om deze belangrijke instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden. Deze middelen zijn vorig jaar in de reserve terecht gekomen en worden nu onttrokken.				
Zeeuwse Muziekschool	-133	0	-133	N
Dit betreft de verwerking van de 1e begrotingswijziging 2023 van de Zeeuwse Muziekschool. Zie radsvoorstel 23-059.				
5.06.0 Media				
Informatiepunten digitale overheid	-47	47	0	N
Vanuit een specifieke uitkering wordt geld ontvangen voor het uitvoeren van de informatiepunten digitale overheid. Dit wordt doorbetaald aan de zeeuwse bibliotheek (budgetneutraal effect).				
5.07.0 Openbaar groen				
Door de aanleg van kabels en leidingen ontstaat er schade aan het groen. Er is afgesproken om hiervoor extra budget beschikbaar te stellen. Dekking vindt plaats vanuit de reserve reconstructie wegen. Zie programma Bestuur / taakveld 0.10.0 / Reserve reconstructie wegen (budgetneutraal effect).				
Totaal	-494	82	-412	

Kredieten**Geluidsinstallatie sporthal De Kruitmolen**

Abusievelijk is de vervanging van de geluidsinstallatie van sporthal De Kruitmolen in de begroting 2023 niet op de lijst van vervangingsinvesteringen geplaatst. Vervanging dient dit jaar wel plaats te vinden. De raad wordt alsnog gevraagd een krediet beschikbaar te stellen van 29k. De kapitaallasten zijn structureel opgenomen in de begroting.

Frituurinbouw Sporthal De Blikken

Abusievelijk is de vervanging van de frituurinbouw van sporthal De Blikken in de begroting 2023 niet op de lijst van vervangingsinvesteringen geplaatst. Vervanging dient dit jaar wel plaats te vinden. De raad wordt alsnog gevraagd een krediet beschikbaar te stellen van 13k. De kapitaallasten zijn structureel opgenomen in de begroting.

Dienstfietsen

Dit krediet is al eerder verleend en wordt verhoogd met 10k. Dit krediet is niet meer toereikend, enerzijds doordat er in de markt prijsverhogingen zijn doorgevoerd en anderzijds worden er andere eisen gesteld aan dienstfietsen. De kapitaallasten worden hierop aangepast.

Programma Sociaal Domein

Inleiding

Het programma sociaal domein bestaat uit verschillende onderdelen. Om grip te krijgen op het sociaal domein en om financiële tekorten op te lossen is een actieplan opgesteld.



Voortgang

Sociaal Domein is één van de vier gedeelde opgaven van college en gemeenteraad. In 2023 wordt vanuit de geformuleerde doelstellingen in het bijzonder aandacht gegeven aan onderstaande onderwerpen.

A: Preventie & Normaliseren

Door preventief te werken bevorderen we het welzijn en welbevinden van onze inwoners en voorkomen de ontwikkeling van (zwaardere) zorg of ondersteuningsvragen. We investeren daarom in vroegsignalering, de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van zorg en ondersteuning en zorgen voor laagdrempelige informatie en advies. We zoeken samen met onze inwoners

naar oplossingen in of zo dicht mogelijk bij het gewone leven. We bieden ondersteuning dicht bij de leefwereld van kinderen en gezinnen; in de thuissituatie, de kinderopvang en op school.

Normaliseren levert voor ouders/opvoeders en jeugdigen op dat ze tijdig de goede ondersteuning en hulp krijgen die hen helpt om zelfstandig hun leven vorm te geven.

Prestatie	status
1. We investeren in de inrichting van het sociaal team Middelburg. We richten een laagdrempelig en toegankelijk sociaal team in waar inwoners terecht kunnen met hun brede ondersteuningsvragen (Wet maatschappelijke ondersteuning, Jeugdwet, Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening).	Volgens plan
2. We versterken en vernieuwen onze algemene voorzieningen sociaal domein. We lichten in 2023 onze subsidies voor de algemene voorzieningen in het sociaal domein door. Middels dit proces bepalen we of gesubsidieerde activiteiten bijdragen aan onze doelstellingen. We creëren ruimte om een verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen mogelijk te maken.	gedeeltelijk volgens plan
3. We voeren het verbeterplan onafhankelijke cliëntondersteuning uit. Het in 2022 samen met netwerkpartners opgestelde verbeterplan voor onafhankelijke cliëntondersteuning wordt in 2023 verder uitgevoerd. We voeren daartoe onder andere een communicatiecampagne gericht op inwoners uit.	Volgens plan
4. We versterken samenwerking sociaal-medisch domein. We investeren in de aanpak 'Welzijn op recept' om niet-somatische problematiek, zoals schulden of eenzaamheid, eerder te kunnen signaleren en aan te pakken.	Volgens plan
5. We versterken de ondersteuning voor jongeren in het onderwijs. Een goed werkende ondersteuningsstructuur in en om het onderwijs is van belang om problemen van leerlingen tijdig te signaleren en aan te pakken. De komende jaren (2022-2025) investeren we hierin via de extra Rijksmiddelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). In 2023 geven we samen met partijen uitvoering aan de eerste initiatieven die we subsidiëren.	Volgens plan
6. We onderzoeken waar we ons preventieve jeugdbeleid kunnen versterken. We willen de laagdrempelige opvoed- en opgroei-ondersteuning aan kinderen, jongeren en gezinnen in onze stad verbeteren. We hebben specifieke aandacht voor de weerbaarheid en veiligheid van jeugdigen.	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en recente ontwikkelingen

- Maatschappelijk Werk Walcheren en Welzijn Middelburg hebben een samenwerkingsovereenkomst afgesloten en bereiden het samengaan in één stichting voor. Ook is het door hen opgestelde dienstverleningsconcept sociaal team vastgesteld door het College. De implementatie van dit dienstverleningsconcept is van start gegaan.
- Dit jaar is het nieuwe subsidieproces geïmplementeerd dat deze verschuiving mogelijk maakt. De verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen is nog in de onderzoeks- en gesprekfase.
- De communicatiecampagne is uitgevoerd, en er zijn vervolgspraken met uitvoerende partijen gemaakt.
- Er wordt ingezet op welzijn op recept. Vanaf 2023 beschikbaar voor alle huisartspraktijken in Middelburg.
- De eerste initiatieven zijn dit jaar met de uitvoering gestart.

- Er is veel inzet op projecten vanuit het lokale preventie akkoord en JOGG. Maar ook bijvoorbeeld de anti steekwapens campagne YouChoose. De coalitie Kansrijke Start Middelburg werkt actiepunten verder uit t.b.v. de 1^e 1000 dagen.

B: Kwaliteit van dienstverlening

Kwaliteit van dienstverlening is de kurk waar het stelsel van zorg- en ondersteuning op drijft. Want kwalitatief goede dienstverlening komt direct ten goede aan onze inwoners. Dat betekent onder andere werken met goed opgeleide medewerkers, die luisteren naar en kijken vanuit het perspectief van de inwoner. Zij worden ondersteund door de juiste werkprocessen in organisaties waarin voldoende ruimte is voor leren en verbeteren in de uitvoeringspraktijk. Dit geldt voor de dienstverlening die direct onder gemeentelijk aansturing valt, als ook voor dienstverlening die we subsidiëren of inkopen.

Prestatie	status
1. We investeren in toegankelijkheid en bereikbaarheid TIM en sociaal team. Het sociaal team wordt straks dé plek waar inwoners terecht kunnen voor al hun vragen over het sociaal domein. Dit moet een substantiële bijdrage leveren aan de bereikbaarheid en toegankelijkheid van hulp (of dat nu geïndiceerde of niet-geïndiceerde hulp betreft). Het sociaal team	Volgens plan

Prestatie	status
heeft tijd nodig om zich te ontwikkelen tot een volwaardig, sociaal domein breed loket. In 2023 start de implementatie van het sociaal team, en vergroten we onze toegankelijkheid en bereikbaarheid van onze toegang (TIM). Daarnaast investeren we in het ontwikkelen van een gezamenlijke communicatiestrategie en campagne.	
2. We investeren in het terugbrengen van wachttijden bij TIM voor de Wmo en Jeugd. Wanneer inwoners bij TIM een aanvraag doen in het kader van Wmo of Jeugdwet is er momenteel een ongewenste situatie van wachttijden voor het onderzoek start. We investeren in het terugbrengen van de wachttijden.	gedeeltelijk volgens plan
3. We zetten extra in op het meten van de klanttevredenheid voor de Wmo en Jeugd. We intensiveren het meten van de klanttevredenheid voor Jeugd en Wmo de komende jaren.	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en recente ontwikkelingen

- Per 1 juni is de bereikbaarheid van Tim vergroot. Ook zijn we bezig met het opzetten van het sociaal team en het ontwikkelen van de communicatiecampagne.
- Er is momenteel geen wachttijd Jeugd bij TIM. Bij Wmo is die er nog wel, maar moet door extra inzet worden verminderd. De extra Wmo consulenten zijn inmiddels aangenomen en worden op dit moment ingewerkt.
- Jaarlijks zal de klanttevredenheid worden gemeten. Voor de zomer wordt het Wmo onderzoek uitgezet, in de 2^{de} helft 2023 volgt het onderzoek Jeugdzorg.

C: Passende zorg

Iedere Middelburger moet kunnen rekenen op passende zorg. Onder passend verstaan we kwalitatief goed, toegankelijk en betaalbaar. De veiligheid van onze jeugdigen is voor ons een belangrijk uitgangspunt. De zorg die we bieden is waardegedreven. Dat wil zeggen dat de zorg in samenspraak met de inwoner wordt ingevuld, en uitgaat van positieve gezondheid.

Prestatie	status
1. We sluiten nieuwe contracten af voor de inkoop van het Wmo maatwerk. In 2023 vindt de nieuwe inkoop van de Wmo plaats. Door heldere kwaliteitseisen te stellen aan zorgproducten, waarborgen we de kwaliteit van de zorg. Om dit te waarborgen zetten we in op contractmanagement Wmo. De vrijheid voor mensen om zelf hun zorgaanbieder te kiezen blijft bestaan, mits de aanbieder voldoet aan de eisen.	gedeeltelijk volgens plan
2. We sluiten nieuw contracten Beschermd Wonen (BW) af. De nieuwe aanbesteding Beschermd Wonen wordt uitgevoerd, zodat per 1 januari 2024 de nieuwe contracten kunnen ingaan. Dit doen we met alle 13 Zeeuwse gemeenten.	Volgens plan
3. We bereiden nieuwe contracten Jeugd voor. In 2023 treffen we de voorbereidingen voor het sluiten van nieuwe Zeeuwse jeugdcontracten, die per 1 januari 2025 ingaan. Dit doen we met alle 13 Zeeuwse gemeenten samen. Hierin verwerken we de effecten van de landelijke hervormingsagenda Jeugd.	niet volgens plan

Toelichting op afwijkingen en recente ontwikkelingen

- Op dit moment is ervoor gekozen om de huidige contracten te verlengen tot 01-01-2025. Dit is gebeurd in samenspraak met zorgaanbieders. Daarbij is gekozen om het huidige contract op bepaalde punten aan te passen om zodoende gewenste innovaties en verbeteringen te kunnen realiseren.
- 17 mei 2023 was de voorlopige gunning van het nieuwe contract BW. Eerste week juni 2023 volgt de definitieve

gunning. Het derde en vierde kwartaal wordt benut voor de implementatie.

- In het eerste kwartaal heeft de Bestuurscommissie van de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) besloten om de raamovereenkomsten te verlengen voor de duur van één jaar tot 31-12-2024. Later dan verwacht (medio april) is een principeakkoord bereikt over de landelijke hervormingsagenda jeugd. De raamovereenkomsten kennen nog één verlengingsmogelijkheid. De consequenties voor

de planning van de aanbesteding worden door IJZ in beeld gebracht.

D: Bijdragen aan bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid is niet alleen de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen. Ook zekerheid om betaalbaar te wonen,

toegang tot betaalbare zorg en het vrij zijn van schulden zijn noodzakelijke voorwaarden om de rust en ruimte te vinden die nodig is om je als mens te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. We willen ons de komende jaren inspannen om de bestaanszekerheid van onze inwoners waar mogelijk te vergroten.

Prestatie	status
1. We houden vast aan een ruimhartig minimabeleid en onderzoeken waar we dit verder kunnen versterken of verruimen. De bestaanszekerheid van onze inwoners is in belangrijke mate afhankelijk van het Rijk en sociale partners. Als gemeente hebben we wel een rol als vangnet voor inwoners met een laag inkomen. Voor hen zetten we via ons gemeentelijk minimabeleid diverse (inkomens)ondersteunende maatregelen in. Denk aan bijzondere bijstand en kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. We houden vast aan een ruimhartig minimabeleid en onderzoeken waar we dit verder kunnen versterken. We verhogen in ieder geval de gemeentelijke bijdrage aan de premie van de collectieve zorgverzekering voor minima.	Volgens plan
2. We ontwikkelen een nieuw beleidsplan of programma bestaanszekerheid. Uitgangspunt hierbinnen is het neerzetten van een integraal beleidskader waarbij ingezet wordt op het voorkomen en aanpakken van armoede en schulden. Gezinnen met kinderen hebben hierbij extra aandacht.	gedeeltelijk volgens plan
3. We voeren een onderzoek uit naar de effecten van onze huidige minimaregelingen. Ter voorbereiding op het nieuwe beleidskader wordt een nulmeting uitgevoerd.	niet volgens plan
4. We werken samen om kinderarmoede zo veel mogelijk te verzachten. Om kinderarmoede zo veel mogelijk te verzachten houden we de bestaande maatregelen, zoals Jeugdfonds sport en cultuur in stand en werken we samen met partijen zoals de Speelgoedbank en Stichting Leergeld. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden om de bijdrage voor zwemmen voor minima te verhogen.	Volgens plan
5. We zetten in op het voorkomen en oplossen van schulden. Daartoe continueren en optimaliseren we de aanpak vroegsignalering schulden.	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en recente ontwikkelingen

1. We hebben drie maatregelen ingezet:
 1. Onze bijdrage aan de premie van de collectieve zorgverzekering is verhoogd en voor beter passend aanbod is een extra aanvullend pakket toegevoegd.
 2. Er is een nabetaling gedaan op de energietoeslag aan de doelgroep die in 2022 energietoeslag heeft ontvangen. In 2023 komt er ook energietoeslag. Hiervoor zijn we nog in afwachting van de wet Energietoeslag 2023.
 3. In samenwerking met Connexxion werken we aan een vervoersproduct voor inwoners behorende tot de doelgroep van ons minimabeleid. Deze maatregel gaat naar verwachting dit najaar in uitvoering.
2. We zijn gestart met de ontwikkeling van een beleidskader bestaanszekerheid, meedoen naar vermogen en inburgering. Door de knelpunten bij de uitvoering van het onderzoek naar de effecten van onze huidige minimaregelingen, is dit proces later opgestart. Evengoed verwachten we het beleidskader nog dit jaar ter besluitvorming voor te kunnen leggen aan de gemeenteraad.
3. Dit Walcherse onderzoek heeft vertraging opgelopen, omdat er op voorhand onvoldoende advies was ingewonnen op het gebied van de privacywetgeving. We zijn op dit moment nog in afwachting van een laatste advies van de FG, waaruit moet blijken of het onderzoek door kan gaan.
4. De inschrijvingen om via het Jeugdfonds sport en cultuur lid te worden van een sportvereniging en/of deel te nemen aan cultuur verlopen voorspoedig. Dit geldt tevens voor het zwemmen voor minima die bij een afname van A en B diploma inmiddels geen eigen bijdrage meer moeten betalen. Ook is er een jeugdeducatiefonds beschikbaar.
5. De aanpak vroegsignalering schulden is gecontinueerd conform de opdracht uit de gewijzigde Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Vanuit de ervaringen in de uitvoeringspraktijk wordt voortdurend gezocht naar optimalisering. Om inwoners meer en beter te bereiken is extra uitvoeringscapaciteit bij Orionis gefinancierd. Ook werkt

Orionis samen met het Sociaal Team waar inwoners ook met hun vragen terecht kunnen.

werk, gaan naar school, zorgen voor hun gezin of naasten, doen mee via vrijwilligerswerk, beschut werk of dagbesteding. Middelburgers zorgen voor zichzelf en voor elkaar. De gemeente helpt waar nodig.

E: Meedoen naar vermogen

We willen dat inwoners zich kunnen ontplooiën en naar vermogen kunnen meedoen aan de samenleving. Inwoners zijn aan het

Prestatie	status
1. We geven uitvoering aan het implementatieplan toekomstbestendig werkleerbedrijf. We werken toe naar een Werkleerbedrijf dat maatschappelijk rendement heeft en betaalbaar is. Daarbij is een koppeling/samenwerking van dagbesteding, beschut werk en participatie banen wenselijk om overgangen zo soepel mogelijk te maken. We onderzoeken of het ontwikkelen van basisbanen een impactvolle bijdrage kan leveren aan de (re)integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	gedeeltelijk volgens plan
2. We zetten in op de aanpak "Werken naar vermogen" van Orionis. De mogelijkheden en beperkingen van de inwoner zijn bepalend voor de wijze waarop hij/zij kan participeren en werken. Bijstandsgerechtigden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt kunnen dankzij een gerichte aanpak stappen naar regulier werk maken. Deze aanpak zet in op het verkleinen van de mismatch tussen de arbeidsvraag bij werkgevers, en het arbeidspotentieel van deze klanten.	Volgens plan
3. We zetten in op de re-integratie en activering van jongeren. We werken hieraan samen met jongerenwerk, scholen, RBL en TIM. Ook leveren we een bijdrage aan het door Orionis te ontwikkelen plan om te komen tot dienstverlening voor niet-uitkeringsgerechtigde jongeren.	gedeeltelijk volgens plan
4. We ontwikkelen een Zeeuws Plan tegen laaggeletterdheid. Dit plan wordt in 2023 ontwikkeld. De uitvoering start ook in 2023.	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en recente ontwikkelingen

- Orionis geeft uitvoering aan het implementatieplan toekomstbestendig werkleerbedrijf. Het onderzoek naar de basisbanen gaat deze zomer plaatsvinden.
- We zetten in op de aanpak "werken naar vermogen", en willen als Middelburg ook extra investeren hierop.
- Er wordt samengewerkt aan de re-integratie en activering van jongeren. Vanuit de gemeente is er nog geen bijdrage geleverd aan Orionis om dit in een plan verder uit te werken.
- In Zeeland is het "Regioplan Laaggeletterdheid 2021-2024" vastgesteld. Dit plan sluit aan bij de visie en ambities van het Regionaal en Walchers Educatieplan, dat uitgaat van de gedachte dat basisvaardigheden noodzakelijk zijn voor zelfredzaamheid op alle gebieden in het leven van de inwoners van Zeeland. In 2022 is er een Zeeuws onderzoek uitgevoerd om de aanpak van laaggeletterdheid te verbeteren. Ook is naar de sub regio gekeken om de participatie van laaggeletterden te verhogen. Op basis van de uitkomsten uit het onderzoek, hebben we een 'Walchers Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid' geschreven. In dit plan wordt beschreven welke activiteiten ertoe moeten leiden om beter zicht te krijgen

op de doelgroep en haar specifieke educatiebehoefte. De verwachting is dat dit plan begin van de zomer aan het college kan worden aangeboden.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
6.01.0 Samenkracht en burgerparticipatie				
Verhuurde panden samenkracht	14	-275	-261	J
Het schoolgebouw aan de Ravensteijnweg 1 is in 2022 verkocht. De opgenomen baten in de begroting voor 2023 en verder komen te vervallen. Hiertegenover staat ook het wegvallen van de begrote kosten (inclusief kapitaallasten). Budgetneutraal effect. Daarnaast is het eigendom van het schoolgebouw aan de Zuidsingel 128 in 2022 aan de gemeente Middelburg overgedragen. De lasten die dat met zich meebrengt zijn nog niet in de begroting 2023 en verder opgenomen. Voor beide panden geldt dat de structurele verwerking plaats vindt in de begroting 2024.				
Buurtbus	20	0	20	N
Een deel van de kosten van de buurtbus is komen te vervallen. Derhalve kan het budget vrijvallen.				
Noodopvang asielzoekers	0	21	21	N
De ontvangen vergoeding over 2022 voor de noodopvang Vlissingen waarvoor Middelburg het personeel heeft geregeld is hoger uitgevallen.				
Taal vluchtelingen Oekraïne	-33	0	-33	N
Via de meicirculaire is een bedrag ontvangen voor taal voor ontheemden uit Oekraïne. Zie programma Bestuur / taakveld 0.07.0 / Algemene uitkering-meicirculaire 2023 (budgetneutraal effect).				
Nieuwe wet inburgering	-49	0	-49	N
Via de meicirculaire is een bedrag ontvangen voor de maatschappelijk begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Dit wordt toegevoegd aan het budget nieuwe wet inburgering. Zie programma Bestuur / taakveld 0.07.0 / Algemene uitkering-meicirculaire 2023 (budgetneutraal effect).				
Overig	-23	0	-23	J/N
6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorz				
Lokale preventieakkoorden	-30	30	0	N
Voor 2023 is een bedrag ontvangen via een specifieke uitkering voor het lokaal preventieakkoord. Deze middelen worden beschikbaar gesteld.				
6.03.0 Inkomensvoorzieningen				
Orionis bedrijfsvoering	-337	0	-337	N
Dit betreft de verwerking van de 1e begrotingswijziging 2023 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.				
Orionis buig	-2129	1885	-244	N
Dit betreft de verwerking van de 1e begrotingswijziging 2023 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Minimabeleid	-268	0	-268	N
Via de meicirculaire is een bedrag ontvangen voor het flankerend beleid energiearmoede en de dienstverlening van gemeenten voor de aanpak van armoede en schulden. Zie programma Bestuur / taakveld 0.07.0 / Algemene uitkering-meicirculaire 2023 (budgetneutraal effect).				
Spuk toeslagaffaire	0	11	11	N
Van de gemeente Veere hebben wij een bedrag ontvangen over 2022 voor de toeslagaffaire welke we niet opgenomen hebben in de jaarrekening.				
Aanpak energiearmoede	-1054	1054	0	N
Vanuit het Rijk zijn middelen ontvangen om huishoudens in kwetsbare positie te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. De gelden moeten in 2023 zijn besteed.				
6.04.0 Begeleide participatie				
Wet Sociale Werkvoorziening				
Het betreft hier de financiële verwerking vanuit de 1e begrotingswijziging 2023 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.	-456	0	-456	N
Via de meicirculaire is een bedrag ontvangen voor de loon- en prijsstelling van de participatie. Per saldo heeft dit een neutraal effect. Zie programma Bestuur / taakveld 0.07.0 / Algemene uitkering-meicirculaire 2023 (budgetneutraal effect).	-432	0	-432	N
6.05.0 Arbeidsparticipatie				
Re-integratie en participatievoorziening	-79	0	-79	N
Het betreft hier de financiële verwerking vanuit de 1e begrotingswijziging 2023 van de gemeenschappelijke regeling Orionis.				
6.07.2 Maatwerkdienstverlening 18-				
Jeugdbehandeling	257	0	257	N
Op basis van de 2 begrotingswijziging 2023 van de GGD, onderdeel inkooporganisatie jeugdhulp zeeland wordt er een voordeel verwacht.				
6.08.1 Geescaleerde zorg 18+				
Opvang dak en thuisloosheid	-47	47	0	N
Dit jaar wordt er een plan onderzocht voor Skaeve Huse op Walcheren. Deze kosten worden gedeeld met Veere en Vlissingen en betaald uit het innovatiefonds.				
6.08.2 Geescaleerde zorg 18-				
Overig	-1	0	-1	N
Totaal	-4647	2773	-1874	

Kredieten

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Implementatie software TIM				
De benodigde koppelingen die noodzakelijk zijn om de software in gebruik te nemen waren niet voorzien bij de aanbesteding. Hierdoor zijn de kosten hoger uitgevallen. De raad wordt voorgesteld het krediet te verhogen met 21k. De kapitaallasten in de begroting worden hierop aangepast.				

Programma Volksgezondheid en Milieu

hebben op een gezond leven. Daarnaast is een duurzame en energieneutrale maatschappij één van de grootste uitdagingen van de komende decennia. Ook de gemeente Middelburg levert haar bijdrage hier aan en vervult een voorbeeldfunctie hierin.

Inleiding

De gemeente Middelburg wilt de gezondheid van de inwoners beschermen en bevorderen. Elke burger moet een gelijke kans



Voortgang

Prestatie	Status
Uitvoeren werkagenda gezondheidsbeleid	
Lokaal preventie akkoord	Volgens plan
Samenwerken in netwerken	Volgens plan
Uitvoeren wettelijke taken Wet Publieke Gezondheid	Volgens plan
Werkagenda:	Volgens plan
Roken	Volgens plan

Prestatie	Status
Alcohol	Volgens plan
Gezond gewicht	Volgens plan
Mentale gezondheid	Volgens plan
Prestatie	Status
Uitvoering geven aan de Middelburgse Visie Milieu 2019-2025	
Strategisch project Klimaat(adaptatie), Energie en Circulair	Volgens plan
Uitvoering geven aan RES	Volgens plan
Transitie Visie Warmte	Volgens plan
Bevorderen duurzame elektriciteitsopwekking en infrastructuur	Volgens plan
Duurzame gemeentelijke organisatie	
Circulaire economie	Volgens plan
Toename energiebesparing Openbare verlichting (op weg naar 50% in 2030 t.o.v. 2013)	Volgens plan
Energie neutraal Middelburg - gemeente als voorbeeld	Volgens plan
Maatschappelijk verantwoord opdrachtgeven	Volgens plan
Uitvoering Middelburgse visie Milieu - overig	
Voorbereiden op Omgevingswet onderdeel Bodem.	Gedeeltelijk volgens plan
Uitvoeren Klimaatadaptatiestrategie Zeeland	Volgens plan
Uitvoeren Stedelijk water programma	Volgens plan
Klimaatbestendig maken van het openbaar groen, wegen en riolen	Volgens plan
Aanvraag nieuwe Europese projecten (o.a. Cool Cities en Cool Neighbourhoods)	Volgens plan
Uitvoeren afvalbeleidsplan - bevorderen afvalscheiding	Gedeeltelijk volgens plan
Uitvoeren project Schoon Walcheren	Volgens plan
Geluidsaneringen uitvoeren/afroden.	Volgens plan
Externe veiligheid	Volgens plan
Bevorderen energieneutrale mobiliteit	Volgens plan
Milieuhandhaving	
Uitvoeren handhavingsprogramma	Volgens plan
Voorbereiden op Omgevingswet	Volgens plan

Toelichting op afwijkingen en ontwikkelingen

Gezondheid

RokenJOGG Middelburg (Jongeren op gezond gewicht) zet in op het gezonder én rookvrij maken van de leefomgeving. JOGG werkt samen met de voor Middelburg belangrijke partners zoals de Jeugdverpleegkundigen van de GGD, de medewerkers van het Sociaal Team, Emergis Preventie en het onderwijs. Op Voortgezet Onderwijs locaties is nu structureel aandacht voor roken, alcohol en drugs in samenwerking met Emergis Preventie. Het aantal sportverenigingen dat rookvrij is ingericht, is gestegen naar 8. Tevens is er een promofilm Gezonde Sportomgeving opgenomen. 30 Speelplekken hebben een rookvrije inrichting gekregen om roken te ontmoedigen. Het Stads kantoor is rookvrij ingericht, mede om het goede voorbeeld uit te stralen.

Daarnaast is aansluiting vanuit JOGG bij de Coalitie Kansrijke Start Middelburg om roken voor, tijdens en na de zwangerschap terug te dringen en is vanuit die hoedanigheid aansluiting bij het Kringoverleg Verloskundigen.

AlcoholDoor de inzet van JOGG TeamFit wordt het thema 'Verantwoord Alcoholbeleid' onder de aandacht gebracht in de sportomgeving. Samen met Emergis preventie is er structureel aandacht om het gebruik van alcohol tegen te gaan. Zes Sportomgevingen zijn gezonder ingericht en worden ondersteund op verantwoord alcohol beleid.

Gezond gewichtInmiddels hebben 9 basisscholen het certificaat "Gezonde School" en wordt er op 14 locaties meegedaan aan schoolfruit. Op 25 kinderopvanglocaties is de 'Peuter 4-daagse' gerealiseerd. Op het Voortgezet Onderwijs is aandacht

voor dit thema, zo is er ingezet op het creëren van 'gezonde schoolkantines', 3 locaties hebben dit certificaat dit jaar inmiddels ontvangen. Tevens worden voortgezet onderwijslocaties ondersteund bij het thema 'gezonde leefstijl'. Er zijn meerdere watertappunten bij scholen en sportclubs gerealiseerd, om "water drinken is de norm" nog meer kracht bij te zetten. Het aantal watertappunten op openbare locaties is uitgebreid naar 28.

Mentale gezondheid Er is een groot preventief aanbod in het voorliggend veld met betrekking tot mentale gezondheid. Dit kan echter beter worden benut. Daarom is geïnvesteerd in het inzichtelijk maken van het aanbod. Zo is er voorlichting gegeven bij de Toegang, bij scholen (ook op ouderavonden) en bij de partners van Kansrijke Start. Er lopen diverse trajecten. Specifiek wordt melding gemaakt van Welzijn op Recept en de coalitie Kansrijke Start.

Gezien de positieve resultaten die de pilot Welzijn op Recept in 2022 heeft opgeleverd, is Welzijn op Recept vanaf 2023 mogelijk voor alle huisartspraktijken in Middelburg. Vanaf januari 2023 is gestart met de implementatie Welzijn op Recept over de resterende huisartspraktijken in Middelburg. Inmiddels werken 7 huisartspraktijken met deze aanpak. Het aantal welzijnsrecepten over eerste kwartaal betrof 43, dit is in lijn met de verwachtingen. Eenzaamheid is een thema wat hier vaak aan ten grondslag ligt. Het arrangement Kunst op Recept is doorontwikkeld, er zijn 'proeverijen' geweest om burgers laagdrempelig kennis te laten maken met activiteiten. Vanuit de coalitie Kansrijke Start wordt momenteel geïnvesteerd in ontmoetingsplekken voor moeders met kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar door het (door)starten van mamacafés op verschillende locaties. Mogelijkheden voor een 'papacafé' worden verkend.

Milieu

De realisering van de gedeelde opgave Klimaat en Energie heeft volop de aandacht. De gemeenteraad heeft besloten om een actieplan voor de periode tot 2030 op te stellen met acties die gezamenlijk ervoor zorgen dat de doelstellingen voor 2030 worden behaald (o.a. 50% CO2 reductie t.o.v. 1990). Er wordt gewerkt aan een nulmeting van de huidige CO2 uitstoot in onze gemeente en er worden potentiële acties doorgerekend om te zien wat nodig is om de tussendoelstellingen van 2030 te kunnen halen. Actuele ontwikkelingen in dit kader zijn met name:

- Communicatie en bewustwording over duurzaam wonen. Er is een communicatieplan opgesteld. Dit omvat onder andere het

promoten van ons energieloket Duurzaam Bouwloket via social media en de wijk- en dorpsstafels. Zeeuws-breed worden vanuit de RES campagnes opgezet. De overeenkomst met Energiek Zeeland is niet verlengd, maar inwoners kunnen nog steeds gebruik maken van het advies aan huis via Zeeuwind.

- Op 25 maart 2023 is de eerste woon- en energiemarkt georganiseerd in de Zeeuwse Bibliotheek, waar inwoners informatie konden krijgen over het verduurzamen van hun woning en energiebesparing.
- In 2022 is samen met andere Zeeuwse gemeenten aanspraak gemaakt op de bijdrage vanuit het Nationaal Isolatieprogramma. Hiervoor zijn gezamenlijke acties ontwikkeld die in 2023 in alle gemeenten worden uitgevoerd en inwoners moeten ontzorgen en tegemoetkomen aan het verduurzamen van hun woningen. Ook voor 2023/2024 is er budget beschikbaar voor woningen met energielabels D t/m G, wat zoveel mogelijk in Zeeuws verband op een efficiënte manier zal worden besteed.
- Aandacht voor de verduurzaming van monumenten. Het verduurzamen van monumenten en het beschermen van de monumentale waarden is een complexe opgave. Het eerder ontwikkelde Duurzaam Monumentenpaspoort vormde het uitgangspunt voor de pilot met een DuMo-coach die in 2022 is afgerond. De uitkomsten van deze pilot worden meegenomen bij de evaluatie van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit.
- Voor het opwekken van duurzame energie wordt in eerste instantie ingezet op zonne-energie op daken. In totaal hebben 63 bedrijven zich aangemeld voor advies. Hoeveel bedrijven er uiteindelijk overgaan tot aanschaf is (nog) niet bekend.
- Kleine windturbines: Hierbij wordt ingezet op samenwerking met de HZ University of Applied Sciences. In het eerste kwartaal van 2023 is overleg geweest met het Joint Research Center Zeeland over mogelijkheid tot plaatsen van enkele kleine windmolens op het dak ten behoeve van onderzoek. De uiteindelijke onderzoeksresultaten kunnen door de gemeente worden gebruikt om inzicht te krijgen hoe om te gaan met kleine windmolens binnen de bebouwde kom. We wachten nu op concrete details en gegevens van de HZ voor verder vervolg.
- De proeftuin "aardgasvrije wijken" in Dauwendaele beoogd een deel van de wijk van een warmtenet met restwarmte te voorzien. Het technische ontwerp van het hele systeem wordt op dit moment gemaakt met als uitkomst een raming van de investering en een raming van de jaarlijkse beheerkosten. Als de uitkomst gunstig is, zal er nagegaan worden of er voldoende draagvlak is in de wijk om aan te sluiten op het warmtenet

(gepland in de herfst). Afhankelijk hiervan neemt de stuurgroep eind van dit jaar een concept investeringsbesluit.

- Om snel te beginnen met de uitvoering van de warmtetransitie zijn twee externe partijen ingeschakeld die inwoners op verschillende manieren aanzetten tot verduurzaming van hun woningen: Winst uit je woning en Buurkracht. Middelburg is de eerste gemeente in Zeeland die een collectieve inkoopactie heeft opgezet met Winst uit je woning, waarbij ruim 12.000 woningeigenaren zijn aangeschreven met het aanbod om duurzame maatregelen aan te schaffen. Dit is over het algemeen positief ontvangen en de respons op de brieven was hoog. Met Buurkracht worden in De Griffioen en Klarenbeek buurtteams opgezet die aan de slag gaan met het verduurzamen van woningen. Samen met Energiek Zeeland wordt gewerkt aan een plan om woningeigenaren in Prinsenhove te voorzien van waardevol advies over het realiseren van energieneutrale woningen. Als volgende stap zal Energiek Zeeland een collectieve inkoopactie organiseren, specifiek gericht op deze woningeigenaren.
- Het project 'energiefixers' is begin 2023 van start gegaan. Hiermee krijgen inwoners die het goed kunnen gebruiken gratis kleine energiebesparende maatregelen zoals led lampen en radiatorfolie. Deze maatregelen worden door de energiefixers ter plaatse aangebracht.
- De gemeente Middelburg is één van de deelnemers van het Zeeuws Kernteam Klimaatadaptatie. Het Kernteam is bewaker van de uitvoering van de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ). Middelburg is in Zeeland trekker voor het onderdeel hitte. Om hierbij ondersteuning te kunnen krijgen vanuit Ministerie van Binnenlandse Zaken is Middelburg in de eerste maanden van 2023 pilot gemeente geweest.
- In het eerste kwartaal van 2023 is de beschikking ontvangen van de rijksoverheid oor drie projecten (Koninginnelaan, Radenhove en Adrie van Driellaan) in het kader van de Impulsregeling Klimaatadaptatie. Nieuwe projecten worden dit jaar nog aangemeld als plusproject voor deze regeling.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
7.01.0				
GGD				
Op basis van de 1e en 2e begrotingswijziging 2023 van de GGD wordt de bijdrage incidenteel verhoogd.	-348	0	-348	N
7.03.0 Afval				
OLAZ				
Op basis van raadsvoorstel 23-063 (jaarrapport 2022 OLAZ en begrotingswijzigingen 2023) zoals in de raad van juli 2023 zijn behandeld bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen bij OLAZ. Op basis van deze stukken dient de begroting 2023 aangepast te worden. Vanuit de afwikkeling van de jaarrekening 2022 ontvangt de gemeente een bedrag terug van OLAZ van 172k. Op basis van de begrotingswijzigingen 2023 moeten we constateren dat door hogere transport- en brandstofkosten de verwerkingskosten van de afvalstromen zijn gestegen. Dit is voor de gemeente een nadeel van 35k. Daar tegenover staat de lagere bijdrage aan de milieustraat 163k. Conform de bestendige gedragslijn worden bovenstaande mutaties met de voorziening afvalstoffenheffing verrekend. Per saldo heeft deze post een budgetneutraal karakter in deze bestuursrapportage.	300	-300	0	N
PMD				
In het PMD-afval zit momenteel teveel vervuiling en wordt daardoor afgekeurd. Het PMD-afval moet dan verwerkt worden als brandbaar afval en dat heeft hogere kosten (60K) tot gevolg. Er wordt ook een lagere vergoeding van Nedvang ontvangen (120k). Deze kosten worden gedekt door de voorziening Afvalstoffenheffing. Per saldo heeft deze post een budgetneutraal karakter in deze bestuursrapportage.	-180	180	0	N
7.04.0 Milieubeheer				
Milieubeheer				
Dit betreft opruiming van drugsafval Meanderhof. Mogelijk kan hiervoor subsidie worden verkregen, maar dat is nog onzeker.	-25	0	-25	N
Klimaat- en energiebeleid				
Van het Rijk is een uitkering ontvangen voor capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. De middelen zijn vooralsnog toegekend voor de periode 2023-2025.	-967	967	0	N
Dit bedrag is over van het Europees project Violet in de reserve transitoria en gaat gebruikt worden voor het ondersteunen van monumenten-	-25	0	-25	N

eigenaren om een vergunningsaanvraag te doen voor zonnepanelen. Deze melding is budgetneutraal.

7.05.0 Begraafplaatsen en crematoria

Crematorium

Dit jaar worden herstelwerkzaamheden aan de oven van het crematorium uitgevoerd, omdat de oven zonder deze werkzaamheden niet meer optimaal functioneert.

-40	0	-40	N
-----	---	-----	---

In 2024 zal er een stallingsruimte in de nabijheid van het huidige crematorium voor het beheer en onderhoud van de begraafplaats worden gerealiseerd. Hiervoor zullen in 2023 voorbereidingskosten gemaakt worden.

-50	0	-50	N
-----	---	-----	---

Totaal	-1335	847	-488
--------	-------	-----	------

Kredieten

Huisvuilauto's

Deze kredieten zijn al eerder verleend, maar de prijzen zijn fors hoger dan toen werd aangenomen. Voorgesteld wordt de kredieten te verhogen met 100k. De structurele kapitaallasten worden bij de begroting 2024 meegenomen en zullen doorberekend worden in de tarieven afvalstoffenheffing.

Veegmachine

Bij de kadernota 2023 zijn de kapitaallasten voorzien voor een extra veegmachine (geraamde investering 230k) voor vegen en onkruidbestrijding. De raad wordt gevraagd een krediet van 230k beschikbaar te stellen zodat tot aanschaf kan worden overgegaan.

Modernisering en uitbreiding koffiekamer

Dit krediet is in 2021 verleend. Door inflatie zijn de kosten gestegen met 15k. De kapitaallasten worden in de begroting 2024 hierop aangepast.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

de leefruimte. Hierbij houden wij rekening met individuele en gemeenschappelijke belangen. Ook richt het programma zich op het realiseren van een passend woningbestand, afgestemd op de vraag van de verschillende doelgroepen.

Inleiding

Het programma volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing richt zich op het planmatig inrichten van



Voortgang

Aanpak bewonersoverlast

Prestatie	Status
Gevarieerd woonaanbod	Volgens plan
Bouw van levensloopbestendige woningen verspreid over de gemeente	Volgens plan
Walcherse woningmarktafspraken	Gedeeltelijk volgens plan
Opkoopbescherming	Niet volgens plan
Locaties voor de bouw van sociale huurwoningen	Gedeeltelijk volgens plan
10 blijversleningen per jaar verstrekken	Niet volgens plan
Verhuiscoach	Volgens plan
In de sociale huursector hebben de woningen in 2025 een gemiddeld energielabel A	Volgens plan
Nieuwbouw energieneutrale woningen voor een eerlijke meerprijs	Volgens plan
20 startersleningen per jaar verstrekken	Volgens plan
Voldoen aan taakstelling huisvesting statushouders	Volgens plan
Wonen boven winkels	Niet volgens plan
Implementatie Omgevingswet	Gedeeltelijk volgens plan
Omgevingsvisie	Gedeeltelijk volgens plan
Groene woonmilieus	Volgens plan
Verkoop bouwrijpe gronden	Gedeeltelijk volgens plan

Toelichting op afwijkingen en ontwikkelingen

Walcherse woningmarktafspraken

Er is in februari 2023 een Zeeuwse woondeal gesloten, daarmee zijn de Walcherse woningmarktafspraken minder relevant geworden. In de woondeal is afgesproken dat Middelburg in de periode 2022-2030 minimaal 2.280 woningen realiseert, bij een bruto plancapaciteit van 3.240 woningen.

Opkoopbescherming

Opkoopbescherming wordt niet ingevoerd vanwege gebrek aan urgentie en het beschikbaar houden van particuliere huurwoningen.

Locaties sociale huurwoningen

Over de periode 2022-2027 moeten locaties voor 750 sociale huurwoningen worden gevonden. Momenteel wordt er aan vier nieuwe locaties gewerkt (in voorbereiding of uitvoering) voor in totaal 148 woningen. Het gaat om de locaties Buitenruststraat (oude kantoor Woongoed), Stromenpoort, Sint Laurens Noord en Keurhove. In de tweede helft van 2023 gaat het participatietraject van start om te komen tot nieuwe woningbouwlocaties voor de langere termijn en voor de plekken waar sociale woningbouw kan komen.

Blijversleningen

Er zijn nog geen aanvragen voor blijversleningen.

Nieuwbouw energieneutrale woningen voor een eerlijke meerprijs

Door de hoge bouwkosten en de haperende woningmarkt staat de doelstelling 'tegen een eerlijke meerprijs' onder druk. De woningen die gebouwd worden zijn vaak wel (bijna) energieneutraal.

Startersleningen

Het aanvragen van een starterslening is dit jaar heel aantrekkelijk voor starters onder de 34 jaar. Op dit moment (juli 2023) zijn er 18 ingevulde checklists voor een aanvraag van een lening bij de SvN. Voor 10 huishoudens staat een reservering bij de SvN. We kunnen tot het einde van het jaar nog maar 53% van ons huidige saldo besteden. Het is dus dusdanig populair dat er eind 2023 wellicht sowieso extra geld nodig is.

Woningen boven winkels

Extra woningen creëren boven winkels komt om diverse redenen (ander gebruik, geen aparte toegang mogelijk) niet van de grond.

Implementatie Omgevingswet

In 2022 was de Omgevingswet weer uitgesteld, wat de energie eruit haalde om de laatste stappen te zetten. Momenteel wordt er echter druk gewerkt aan een stappenplan: wat moet er worden gedaan als een initiatiefnemer na 1 januari een omgevingsvergunning of een afwijking van het Omgevingsplan aanvraagt? De software is aangeschaft en geïmplementeerd, maar we houden er rekening mee dat we na 1 januari 2024 nog tegen onverwachte zaken aanlopen. Om dit risico te beperken, zal er na de zomer van 2023 veel worden getest, ook samen met Woongood. De legestabel moet nog worden aangepast en er loopt een onderzoek of en hoeveel casemanagers en regelanalisten er nodig zijn. Ten slotte zal er na de zomer een publiekscampagne worden gedaan, eventueel samen met Veere en Vlissingen. Tegelijkertijd volgen veel medewerkers trainingen ter voorbereiding op de implementatie.

Omgevingsvisie

Het voorontwerp heeft er inzage gelegen tot eind februari. Ten aanzien van enkele zaken moet het college nog een standpunt innemen, dan kan het ontwerp in september, na besluitvorming door de raad, ter inzage worden gelegd.

Verkoop bouwrijpe grond

Er worden wel overeenkomsten gesloten met ontwikkelaars, maar zij nemen de grond niet af en starten niet met bouwen als er nog niet voldoende kavels verkocht zijn. Daardoor stopt de bouw op bijvoorbeeld Essenveld, Sint Laurens en Hazenburg Noord. De kosten voor een nieuwbouw woning worden door de gestegen bouwkosten en de steeds hogere eisen die aan een woning worden gesteld te hoog. De combinatie met stijgende hypotheekrentes zorgt ervoor dat potentiële kopers het niet meer gefinancierd kunnen krijgen. De vraag is er nog wel, maar het lukt gewoon niet meer om daadwerkelijk te kopen.

Voortgang financiën

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
8.01.0 Ruimtelijke ordening				
Omgevingswet	-250	0	-250	N
De verwachting was dat de invoering van de omgevingswet al plaats gevonden zou hebben, maar deze wordt pas per 1-1-2024 ingevoerd. Omdat er in 2023 nog kosten worden gemaakt wordt 250k geraamd als invoeringsbudget. Dit bedrag wordt gedekt door de algemene reserve. Zie programma Bestuur / taakveld 0.10.0 / mutaties reserves - Algemene reserve (budgetneutraal effect).				
8.02.0 Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)				
Onderzoek/opruimen explosieven	-212		-212	N
Via de meicirculaire is een bedrag ontvangen voor de bommenregeling. Zie programma Bestuur / taakveld 0.07.0 / Algemene uitkering-meicirculaire 2023 (budgetneutraal effect).				
Raming grondbedrijf wonen	-498	498	0	N
De begroting is gebaseerd op de doorrekening grondbedrijf 2022. Met deze mutatie wordt de begroting op de doorrekening grondbedrijf 2023 aangepast.				
8.03.0 Wonen en bouwen				
Leges activiteit bouwvergunningen	0	400	400	N

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2023 Lasten	Afwijking 2023 Baten	Afwijking 2023 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
De verwachting is dat de opbrengst van de bouwleges in 2023 hoger is dan begroot. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de vergunning voor de Briëtwoningen dit jaar wordt verleend.				
Verhuurde panden wonen en bouwen-Noordmonsterweg	0	28	28	N
We brengen een vergoeding in rekening voor een bijdrage in de nutsvoorzieningen (€ 28.000 op jaarbasis). Dit bedrag is niet opgenomen in de begroting van 2023.				
Algemeen woonbeleid	-25	0	-25	J
Voor het laten uitvoeren van onderzoeken op het gebied voor wonen is nu geen budget beschikbaar. In 2023 worden meerdere onderzoeken zoals woningschaarste en het monitoren van verhuisbewegingen uitgevoerd.				
Wet goed verhuurderschap	-17	0	-17	N
Via de meicirculaire is een bedrag ontvangen voor de wet goed verhuurderschap. Zie programma Bestuur / taakveld 0.07.0 / Algemene uitkering-meicirculaire 2023 (budgetneutraal effect).				
Overig	-4	0	-4	N
Totaal	-1006	926	-80	